

Covid-19 vakcinācijas rokasgrāmata (versija 08.09.2022.)

Šī rokasgrāmata neaizstāj normatīvo aktu prasības. Rokasgrāmatā iekļautā informācija papildina spēkā esošos normatīvos aktus.

Sagatavotāji:

Slimību profilakses un kontroles centrs, Nacionālais veselības dienests, Zāļu valsts aģentūra, Veselības ministrija, Imunizācijas valsts padome.

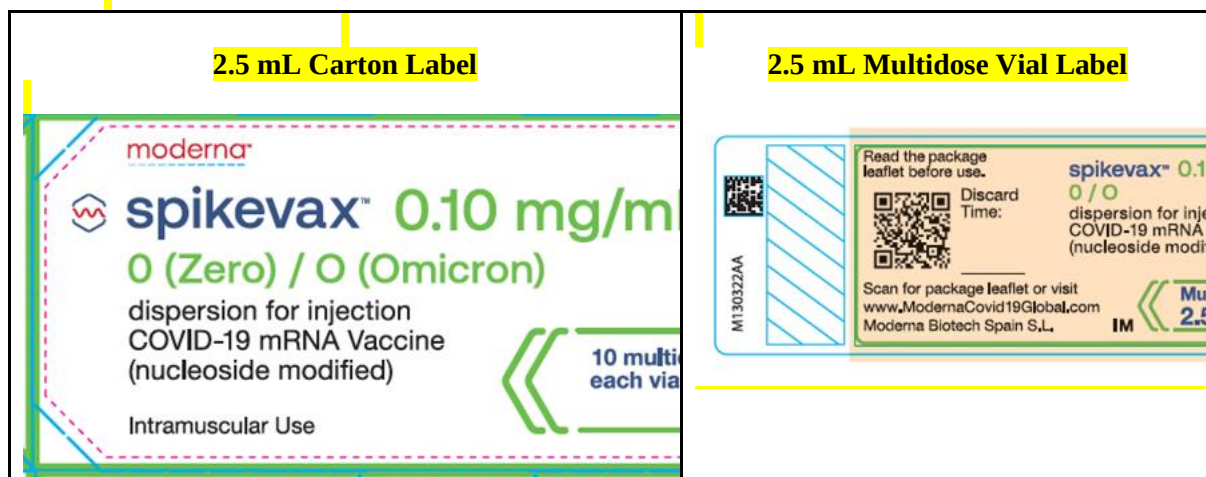
Satura rādītājs

UZMANĪBU!	3
Apzīmējumi	4
Normatīvie akti	4
Terminoloģija	4
I Informācija par sagatavošanos pirms vakcinācijas uzsākšanas	5
Vakcinācijas kabineta aprīkojums	5
Izbraukuma vakcinācijas telpai izvirzītie nosacījumi:	5
Konsultācija pirms vakcinācijas	6
Papildu darbinieks ģimenes ārstu praksei	7
Vakcinācijas organizēšanas nosacījumi	8
Izbraukumu vakcinācija	9
Covid-19 vakcinācijas pakalpojumu apmaksa	10
Ambulatorā talona aizpildīšanas nosacījumi par Covid-19 vakcināciju	10
Personas piederības noteikšana konkrētai vakcinējamo personu grupai	10
Vakcīnas pasūtīšana	11
Vakcinācijas iestādes, kas nodrošina visas Latvijā pieejamās Covid-19 vakcīnas	12
Vakcīnas saņemšana, uzglabāšana un izmantošana	12
Vakcīnu atlikumu inventarizācija	13
II Vakcinācijas veikšana	14
Primārā vakcinācija	14
Balstvakcinācija	15
Vakcīnas sagatavošana	15
Personas sagatavošana vakcinācijai un tūlītēja pēcvakcinācijas aprūpe	16
Covid -19 vakcinācijas fakta dokumentēšana	16
Ārvalstīs veikta vakcinācijas fakta registrācija e- veselībā	18
Papildu devas no viena flakona	19
III Īpašas pacientu grupas	20
Personas ar pārslimotu SARS-CoV-2 infekciju	20

Imūnkompromitētas personas.....	20
Sievietes grūtniecības laikā un zīdīšanas periodā	21
Bērni no 5 līdz 11 gadu vecumam	22
Ukrainas iedzīvotāju - patvēruma meklētāju vakcinācija	22
Personas, kuras vakcinētas ar ES neregistrētām vakcīnām	24
IV Brīdinājumi un blakusparādības	25
Vakcinācijas kontraindikācijas	25
Brīdinājumi un piesardzības pasākumi	25
Alerģiskas reakcijas anamnēzē un/vai pēc vakcinācijas.....	25
Ikdienu dzīves ierobežojumi nav nepieciešami	26
Zāļu lietošana pēcvakcinācijas blakusparādību novēršanai	26
Blakusparādības: vispārīga informācija.....	26
Comirnaty un Spikevax: miokardīta un perikardīta risks	26
Jcovden : trombozes ar trombocitopēniju sindroma (TTS) risks	27
Jcovden: venozas trombembolijas (VTE) risks	27
Jcovden: imūnas trombocitopēnijas risks.....	28
Ziņošana par blakusparādībām	28
V Citi jautājumi.....	29
Konsiliji par vakcināciju pret Covid- 19	29
Vakcinācija dienas stacionārā	30
Speciālista konsultācija jautājumos par vakcināciju pret Covid-19	30
Par vakcīnu iznīcināšanu	32
Par Vienoto vakcinācijas tīklu	32
Papildu informācija pacienta konsultēšanai par vakcināciju	32
Vakcīnas efektivitāte	33
Pielikums I	34
Pielikums II	35
Pielikums III	36
Pielikums IV	40
Pielikums V	45
Pielikums VI.....	46
Pielikums VII.....	49

UZMANĪBU!

- Pielāgotās vakcīnas (Comirnaty Original/Omicron BA.1; Spikevax Bivalent Original/Omicron BA.1) NAV JĀATŠKAIDA!
- Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 pirmajās piegādēs būs no reģistrētā iepakojuma dizaina atšķirīgs marķējums:

Lietošanas nosacījumi paliek nemainīgi, kā ir aprakstīts!

- Bērnu no 5 līdz 11 gadiem vakcinācijai izmanto tikai oriģinālās vakcīnas:
 - Comirnaty 10 µg (flakons ar oranžu vāciņu; jāatšķaida ar 1,3 ml 0,9 % nātrija hlorīda šķīduma; vienas 10 µg devas tilpums 0,2 ml) - bērniem vecumā no 5 līdz 11 gadiem;
 - Spikevax vakcīna, 0,25 ml deva - bērniem vecumā no 6 līdz 11 gadiem.

Pašlaik šajā vecuma grupā apstiprināta tikai primārā vakcinācija, izņemot imūnsupresētas personas, kurām ir atšķirīga vakcinācijas shēma (skatīt VI pielikumu).

- Pārslimošana nav pielīdzināma vakcinācijai un nav pamats nevakcinēties.
- Atbilstoši IVP rekomendācijai, ņemot vērā epidemioloģisko situāciju, rekomendējama, veicināma un atļauta vienlaicīga Covid-19 vakcīnas ievade ar jebkuras citas vakcīnas ievadi.
- Primārā vakcinācija pusaudžiem un jauniešiem: saskaņā ar Imunizācijas valsts padomes pagaidu rekomendāciju, kas var tikt mainīta pēc papildu datu izvērtēšanas, bērniem un jauniešiem (līdz 25 gadu vecumam) vakcinācijai pret Covid-19 tiek rekomendēts izmantot Pfizer BioNTech Comirnaty vakcīnu, jo provizoriski dati liecina, ka šajā vecuma grupā Moderna vakcīna pret Covid-19 Spikevax uzrāda augstāku imunogenitāti jeb imūnās sistēmas atbildi, kas varētu būt saistāma ar augstāku risku attīstīties mRNS vakcīnu identificētai

blakusparādībām - miokardītam un perikardītam. Ja kā pirmā deva saņemta Moderna vakcīna, tad vakcināciju rekomendēts turpināt ar *Pfizer Comirnaty* Covid-19 vakcīnu. Jauniešiem no 18 gadu vecuma var vakcināciju veikt arī ar *Covid-19 Vaccine Janssen* jeb *JCOVDEN*.

Apzīmējumi

EZA – Eiropas Zāļu aģentūra

NVD – Nacionālais veselības dienests

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

ZVA – Zāļu valsts aģentūra

IVP – Imunizācijas valsts padome (vairāk informācijas <https://www.vm.gov.lv/lv/imunizacijas-valsts-padome>)

Normatīvie akti

- ✓ Ārstniecības likums
- ✓ Pacientu tiesību likums
- ✓ Farmācijas likums
- ✓ Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība
- ✓ Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai u.c.

Informācija, kas attiecināta uz konkrēta ražotāja vakcīnu, ir iegūstama Latvijas Zāļu reģistrā publicētajā zāļu aprakstā. Šīs rokasgrāmatas III pielikumā atradīsiet informāciju, kas noderīga, sagatavojoties konkrēta ražotāja vakcīnas saņemšanai.

Terminoloģija

Originālās vakcīnas - sākotnējā posmā reģistrētās vakcīnas pret Covid-19, kuru sastāvā kā imunizējošais antigēns izmantots tikai SARS-CoV-2 vīrusa *Wuhan* varianta *Spike* proteīns

Pielāgotās vakcīnas - oriģinālajām vakcīnām sekojoši reģistrētās Covid-19 vakcīnas, kur kā imunizējošie antigēni kombinācijā ar *Wuhan* variantu izmantoti epidemioloģiski aktuāli SARS-CoV-2 vīrusa varianti

Primārā vakcinācija - sākotnējā vakcinācija, kas var sastāvēt no 1-3 vakcīnas devām atkarībā no vakcīnas veida un personas vecuma vai imūnā statusa

Papildu deva – vakcīnas deva, ko ievada papildus pēc tam, kad saņemta vakcinācija ar pirmajām 2 vakcīnas devām (vakcīnām *Comirnaty*, *Spikevax*, *Nuvaxovid*) vai ar vienu *Jcovden* devu, ja ir pamats uzskatīt, ka personai varētu nebūt adekvāta imūnreakcija uz primāro vakcināciju (piemēram, imūnsupresētām personām).

Balstvakcinācija – sekojoša vakcīnas deva, kas tiek ievadīta, lai atjaunotu vai uzlabotu aizsardzību, kas pēc iepriekš veiktās vakcinācijas, iespējams, ir mazinājusies

Homologa balstvakcinācija - balstvakcinācijai tiek izmantota tā pati vakcīna, ar ko veikta primārā (vai iepriekšējā) vakcinācija

Heterologa balstvakcinācija - (t.s. mix&match) - balstvakcinācijai tiek lietota cita vakcīna, nekā tā, ar ko veikta primārā (vai iepriekšējā) vakcinācija

Nevēlams notikums pēc vakcinācijas - jebkura nevēlama medicīniska izpausme, kas seko vakcinācijai un kurai ne vienmēr ir cēloņsakarība ar vakcīnas lietošanu. Nevēlamais notikums var būt jebkura nelabvēlīga vai neparedzēta parādība, patoloģisks laboratorisks atradums, simptoms vai slimība.

I Informācija par sagatavošanos pirms vakcinācijas uzsākšanas

Par vakcinācijas procesa organizēšanu un atbilstību normatīvo aktu prasībām atbild ārstniecības iestādes vadītājs.

Vakcinācijas kabineta aprīkojums

Ārstniecības iestādei vakcinācijas telpā jānodrošina:

1. dezinfekcijas līdzekļi injekcijas vietas dezinficēšanai un apstrādei;
2. aseptikai nodrošināmie līdzekļi, sašķaidot un sadalot daudzdevu flakonu;
3. vienreizējās lietošanas šļirces un vienreizējās lietošanas sistēmas šķīdumu intravenozai ievadīšanai;
4. aseptikas līdzekļi vairāku devu vakcīnu flakonu šķaidīšanai un sadalei;
5. termometrs, tonometrs un fonendoskops;
6. anafilaktiskā šoka terapijas līdzekļi (tostarp adrenalīns, pulsa oksimētrs, skābekļa balons);
7. paplāte vakcīnu, materiālu un instrumentu sagatavošanai;
8. ledusskapis vakcīnu uzglabāšanai ārstniecības iestādē un termokonteiners ar aukstumelementiem (no +2 C līdz +8° C) īslaicīgai vakcīnu uzglabāšanai, ja vakcināciju veic ārpus ārstniecības iestādes vakcinācijas kabineta, uzglabāšanai izbraukumā;
9. roku dezinfekcijas līdzekļi, kurus var lietot, nemazgājot rokas, ja nav mazgātnes ar aukstā un karstā ūdens padevi;
10. cimdus, masku, halātu uzkrājums;
11. dūrienizturīgs konteiners lietoto adatu, materiālu un šļirču savākšanai, maisi bīstamo atkritumu (materiālu, cimdus u. c.) savākšanai;
12. telefona sakari /mobilais telefons;
13. Dators ar interneta pieslēgumu veikto vakcināciju elektroniskai reģistrācijai E-veselībā. Vakcinācijas fakts E-veselībā jāievada vakcinācijas dienā, lai varētu operatīvi sekot vakcinācijas procesa norisei.

Ārstniecības iestādei jāatbilst obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un jāspēj nodrošināt MK noteikumos Nr. 662 ¹ noteiktos pienākumus, bet šīm ārstniecības iestādēm nav noteikta prasība reģistrēt telpu vai vairākas telpas ārstniecības iestādē, kurās tiek veikta minētā vakcinācija kā vakcinācijas kabinetu, jo tās jau ir reģistrētas Ārstniecības iestāžu reģistrā kā ārstniecības iestādes.

Izbraukuma vakcinācijas telpai izvirzītie nosacījumi:

- Telpa ar nodrošinātu vēdināšanas iespēju, vēlams ar izbūvētu izlietni telpā. Grīdām jābūt viegli dezinficējamām;

¹ Ministru kabineta 2021. gada 28. Septembra noteikumi Nr. 662 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai"

- Uzgaidāmās telpas /telpa ar zonējumu, kur izvietot personas pirms un būtiski pēc vakcinācijas novērošanai;
- Divi galdi – viens vakcinācijas aprīkojumam, otrs – datortehnikai un dokumentiem;
- Trīs krēsli vakcinācijas telpā;
- Trīs krēsli ārpus vakcinācijas telpas pacientu novērošanai;
- Ārpus vakcinācijas telpas ir jābūt nodrošinātai iespējai izpildīt epidemioloģiskās prasības;
- Divas atkritumu tvertnes;
- Būtu vēlams ledusskapis ar termometru;
- Elektrības pievads (220V);
- Tehniskais personāls, kurš organizē vakcinējamo personu plūsmu t.sk. ierašanos, nedrūzmēšanos;
- Izdrukāti vakcinējamo personu saraksti, ja vakcinācija tiek veikta pēc pieraksta vai darba devēja telpās, sociālos aprūpes centros;
- Kontaktpersonas vārds, uzvārds, telefona Nr.
- Dators ar interneta pieslēgumu, lai pārliecinātos par personas vakcinācijas statusu un veiktu vakcināciju elektronisku reģistrāciju E-veselībā.

Konsultācija pirms vakcinācijas

- ✓ Konsultāciju sniedz ārsts vai ārsta palīgs, ja konsultāciju sniedz cita kompetenta ārstniecības persona, tad ārstniecības iestādē ir izveidota personas vakcinācijas riska izvērtēšanas kārtība, t.sk. lai identificētu personas vecumu un iepriekš saņemto Covid-19 vakcīnu ražotāju un devu skaitu un intervālus starp saņemtām vakcīnām.
- ✓ Farmaceits aptiekā konsultē un vakcinē personas, kas sasniegušas 18 gadu vecumu. Vakcināciju aptiekā ir tiesīgs veikt farmaceits, ja viņa profesionālo kompetenci apliecina augstskolā apgūts studiju modulis vai studiju kurss par vakcinācijas veikšanu (vakcinācijas organizēšanas kārtību, vakcīnas injicēšanas tehniku, vakcīnu darbības principiem, kontrindikācijām, rīcību blakusparādību gadījumā).
- ✓ Konsultācijas laikā ārstniecības persona apzina:
 - vakcinējamās personas vakcinācijas statusu;
 - personas vecumu, pašsajūtu un sūdzības;
 - informāciju par veselības stāvokli (piemēram, hronisku vai noteiktu slimību esamību);
 - Cilvēkiem ar smagu/vidēji smagu hemofiliju vakcīnas injekcija jāveic tikai pēc atbilstoša VIII (FVIII) vai IX (FIX) faktora injekcijas.
 - Pacientiem, kam FVIII vai FIX līmenis asinīs ir virs 10 %, nav nepieciešami papildu hemostatiskie piesardzības pasākumi.
 - Pacienti ar stabilu antikoagulācijas terapiju un rādītājiem arī var saņemt intramuskulāru vakcīnas injekciju.
 - relatīvās kontrindikācijas vakcinācijas veikšanai;
 - vakcinācijai saistošas alerģijas, kuru gadījumā pacienta pēc vakcinācijas novērošana ilgst līdz 30 minūtēm;
 - vai persona lieto beta blokatorus (Visa C07A grupa <https://www.zva.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-specialistiem-un-iestadem/zales/atk->

klasifikacija un vēl 2 apakšgrupas). **Svarīgi ņemt vērā, ja pēc vakcinācijas nepieciešama adrenalīna ievade anafilakses kupēšanai!!!**

- vai personai pastāv absolūtas kontrindikācijas konkrētu vakcīnu saņemšanai:
 - smaga alerģiska reakcija (t. i., anafilakse) pret jebkuru sastāvdaļu Covid-19 vakcīnā vai pēc Covid-19 vakcīnas 1. devas;
 - ar mRNS (Comirnaty un Spikevax) vakcīnām vakcināciju neveic, ja bijusi smaga alerģiska reakcija vai anafilakse pēc polietilēnglikolu (PEG) vai citu pegilētu molekulu saturošu produktu lietošanas;
 - ar vīrusa vektora vakcīnu (Jcovden) vakcināciju neveic, ja anamnēzē ir kapilāru pastiprinātas caurlaidības sindroms.
- ✓ Sniedz personai informāciju :
 - par vakcinācijas pret Covid-19 nozīmi, atbildes uz jautājumiem, ja tādi ir;
 - imūnkompromitētas personas jāinformē par iespējams samazinātu imūno atbildi;
 - par paredzamiem nevēlamiem notikumiem, to biežumu un taktiku ko darīt, ja pēc vakcinācijas tie tiks novēroti.

Pretdrudža vai pretsāpju medikamenti var tikt rekomendēti izmantot pēc-vakcinācijas reakcijas simptomu mazināšanai. Rutīnas profilaktiska šo medikamentu lietošana nav indicēta.

- kur vērsties vai ziņot, ja rodas nevēlami notikumi pēc vakcinācijas.
- ✓ Iepriekš izslimota Covid-19 slimība nav iemesls neveikt personas vakcināciju.
- ✓ Ja vien personai nav noteiktas kontrindikācijas, tā būtu jāiedrošina saņemt pilnu vakcinācijas kursu - pilnai aizsardzībai, pat ja tiek novērota pēc-vakcinācijas reakcija.
- ✓ Ārstniecības persona pirms vakcinācijas konsultācijas laikā pieņem lēmumu par primārā un balstvakcinācijā izmantojamo Covid-19 vakcīnu un tās devu.
- ✓ Informācija par vakcināciju tiek dokumentēta vienotā veidlapā, kas pievienota IV pielikumā. Veidlapas uzglabāšanas laiks ir pieci gadi.

Papildu darbinieks ģimenes ārstu praksei

Ģimenes ārstu prakse var pieņemt darbā papildu darbinieku -gan ārstniecības personu, gan arī personu bez medicīniskās izglītības. Maksājums par papildus darbinieku tiek nodrošināts **laika posmā no līdz 2022. gada 31. decembrim** tiks maksāti ģimenes ārsta praksēm par **jauna darbinieka piesaisti**, kas pieņemts darbā (reģistrēts Veselības inspekcijā) pēc 2021.gada 1.oktobra:

- ✓ papildu jaunā darbinieka darba samaksai 1 462,07 eiro mēnesī (atbilstoši MK 2018.gada 28.augusta noteikumu Nr.555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība” 153.2. punktā noteiktai vidējai darba samaksai mēnesī ārstniecības un pacientu aprūpes personām un funkcionālo speciālistu asistentiem 1 183,00 eiro, pieskaitot VSAOI 23,59%, kas kopā veido 1 462,07 eiro),
- ✓ piemaksa par papildu telpu platību, komunālajiem maksājumiem un tehnisko nodrošinājumu 119 eiro /mēnesī.

Lai saņemtu maksājumu par jauna darbinieka piesaisti ģimenes ārsta praksei, Nacionālā veselības dienesta teritoriālajai nodaļai ir jāiesniedz ārstniecības iestādes iesniegums, kurā iekļauta šāda informācija:

- ✓ darbinieka vārds, uzvārds, personas kods;
- ✓ ja darbinieks ir ārstniecības persona, tad arī specialitātes kods, nosaukums;
- ✓ datums, no kura darbinieks ir darba attiecībās ar praksi.

Papildu darbinieka darba pienākumi būtu nosakāmi katrā praksē individuāli saistībā ar pieejamiem personāla resursiem un to kvalifikāciju.

Saistībā ar Covid-19 vakcināciju tie var būt vakcinācijas kalendāra plānošana, praksē reģistrēto pacientu kontaktinformācijas elektroniskās datubāzes veidošana, nevakinēto pacientu savlaicīga apzvanīšana, motivēšana doties saņemt vakcināciju (t.sk. balstvakcināciju) pret Covid-19, vakcinācijas dzīvesvietā plānošana un organizēšana, dalība vakcinācijas procesā, t.sk. vakcīnu pasūtīšanā, uzskaitē un informācijas ievadīšanā e-veselībā.

Vakcinācijas organizēšanas nosacījumi

Personas vakcinācija pret Covid-19 ietver personas datu apstrādi ar mērķi mutiski, telefoniski, elektroniski vai citā veidā motivējoši informēt personas par vakcinācijas nepieciešamību, personas reģistrāciju vakcinācijai, pirmsvakcinācijas konsultāciju, vakcīnas ievadi, personas novērošanu pēc veiktās vakcinācijas.

Personu vakcinācija ir brīvprātīga!

Personas labprātīga ierašanās uz vakcinācijas vizīti un mutiska piekrišana vakcinācijas veikšanai ir pietiekams apliecinājums. Latvijā izmantotās Covid-19 vakcīnas ir Eiropas Zāļu aģentūrā reģistrēti medikamenti, tāpat kā jebkuras citas vakcīnas, un vakcinācijai ar tām nav nepieciešamas personas rakstiska piekrišana.

- ✓ Ārstniecības iestādē ir publiski (t. sk. tīmekļa vietnē, ja tāda ir) pieejama informācija par Covid-19 vakcinācijas kārtību un konkrētā periodā vakcinējamo personu mērķa grupām.
- ✓ Ārstniecības iestādes reģistratūra informē pacientus par iespēju saņemt ārstniecības iestādē vakcināciju pret Covid-19.
- ✓ Ārstniecības iestādes, pieņem individuālus personu pieteikumus vakcinācijai portālā "manavakcina.lv" vai ārpus tā, kā arī kolektīvus un sadarbības ģimenes ārstu prakšu pieteikumus personu vakcinācijai.
- ✓ Personas, kuras ir pieteikušās portālā "manavakcina.lv" ir vienlīdz prioritāras ar ārstniecības iestādē saņemtajiem citiem pieteikumiem.
- ✓ Ģimenes ārsti, veidojot pierakstu, iespēju robežās ņem vērā vakcinējamo personu vecumu un veselības stāvokli, priekšroku dodot vecākām personām vai personām ar smagākām hroniskām slimībām. Ģimenes ārsti vakcināciju nodrošina savā praksē vai nosūtot pacientu uz vakcinācijas kabinetu ārstniecības iestādē, ar kuru sadarbojas ģimenes ārsts.
- ✓ Persona var tikt vakcinēta, saņemot stacionāros pakalpojumus.
- ✓ Ārstniecības iestādē ir izstrādāta bērnu identificēšanas kārtība, lai nodrošinātu atbilstošu ražotāju vakcīnu ievadi bērnam.

- ✓ Personai tiek nodrošināta iespēja izvēlēties no dažādiem vakcīnu ražotājiem vakcīnu, atbilstoši valstī pieejamajam vakcīnu nodrošinājumam attiecīgajā laika posmā valstī, informējot par noteikta ražotāja vakcīnas saņemšanas kārtību (piemēram, ar noteikta ražotāja vakcīnām personas tiek vakcinētas konkrētā nedēļas dienā vai laikā) vai par citu ārstniecības iestādi, kur to var saņemt.

Izbraukumu vakcinācija

Izbraukumu vakcinācija tiek nodrošināta:

- ✓ Sociālās aprūpes centros (turpmāk- SAC) SAC klientiem un darbiniekiem;
- ✓ personu dzīvesvietā:
 - iedzīvotājiem, kas nevar atstāt savu gultasvietu, jeb guļoši cilvēkiem (totāli asistējamas personas ar neatgriezeniski smagiem funkcionālajiem traucējumiem);
 - personām, kas vecākas par 80 gadi
 - personām, kas vecākas par 70 gadiem, ja ir apgrūtināta nokļūšana līdz vakcinācijas iestādei, medicīnisku iemeslu dēļ;
 - personām ar dzīves vietas un ekonomiskiem apstākļiem saistītām problēmām (SSK-10 –Z59.9.);
 - personām ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem psihoaktīvo vielu lietošanas dēļ (SSK-10 F10-F19).

Pakalpojumu nodrošina:

- ✓ ģimenes ārstu prakses vai to sadarbības iestādes;
- ✓ NVD atlasītie izbraukuma pakalpojumu sniedzēji pakalpojumu sniedzēji atbilstošās teritoriālās plānošanas vienībās Latvijā. Izbraukumu pakalpojumu sniedzēju saraksts pieejams šeit: <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/izbraukuma-vakcinacija-majas>

Personas vakcināciju dzīvesvietā piesaka:

- ✓ persona vai tās piederīgie ģimenes ārstu praksē vai manavakcina.lv vai pie izbraukuma pakalpojumu sniedzēja;
- ✓ ģimenes ārsta prakse.

Ģimenes ārsta prakse var proaktīvi zvanīt pacientam un vienoties par vakcināciju personas dzīvesvietā.

NVD var nodod pakalpojumu sniedzējam šifrētu vakcinējamo personu sarakstu mājās.

- ✓ Vakcinācijas iestāde 7 dienu laikā veic saziņu mājās vakcinējamo personu vienojas par vakcinācijas laiku personas dzīvesvietā

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestādes (turpmāk-SAC) klientu un darbinieku vakcinācija

- ✓ Dienests pieprasa Labklājības ministrijai SAC sarakstu ar šādu informāciju-SAC nosaukums, adrese, esošo klientu un darbinieku skaits, kontaktpersona jautājumos par Covid-19 vakcināciju.

- ✓ Dienests konkrēta SAC vakcinācijai piesaista ģimenes ārstu, kura pamatteritorijā ir izvietots SAC, tuvāko vakcinācijas pakalpojumu sniedzēju vai izbraukuma vakcinācijas pakalpojumu sniedzēju.
- ✓ Dienests informē vakcinācijas pakalpojumu sniedzēju par SAC adresi klientu un darbinieku skaitu un kontaktpersonu vakcinācijas jautājumos, kuros ir jānodrošina vakcinācija.
- ✓ Vakcinācijas pakalpojumu sniedzējs SAC nodrošina saziņu ar SAC par vakcinācijas procesa organizāciju SAC un veic klientu darbinieku vakcināciju.
- ✓ Vakcinācijas pakalpojumu sniedzējs pēc Dienesta pieprasījuma sniedz atskaiti par vakcinācijas procesa norises gaitu SAC.

Covid-19 vakcinācijas pakalpojumu apmaksa

Detalizēta informācija par vakcinācijas pakalpojumu tarifiem atrodama NVD tīmekļa vietnē:
<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/pakalpojumu-tarifi>

Ambulatorā talona aizpildīšanas nosacījumi par Covid-19 vakcināciju

Pacienta līdzmaksājuma par Covid-19 vakcināciju neiekasē.

Lauka nosaukums	Norādāmā informācija
Pacientu grupa	23 – “Persona, kurai veic vakcināciju normatīvos aktos noteiktā kārtībā”
Diagnozes kods pēc SSK-10	U11.9 – “Nepieciešamība imunizēt pret Covid-19”
Nosūtītājs	Ja vakcinētais nav primārās veselības aprūpes ārsts, tad kā nosūtītājs ir jāuzrāda vakcinācijas veicējs. Feldšerpunktos strādājošie ārstu palīgi kā nosūtītāju talonā norāda atbilstošās pamatteritorijas ģimenes ārstu.
Aprūpes epizode sakarā ar	4 – profilaktisko apskati, vakcināciju, patronāžu;
Izdarītie izmeklējumi un manipulācijas	Norāda pielietotās manipulācijas atbilstoši VII pielikumam Informācija par manipulāciju tarifu apmaksas nosacījumiem ir pieejama <u>NVD tīmekļa vietnē</u>

Personas piederības noteikšana konkrētai vakcinējamo personu grupai

Personas piederība konkrētai vakcinējamo personu grupai tiek atzīmētā kā vakcinācijas indikācija, dokumentējot digitāli vakcinācijas faktu. Ja personai ir vairākas indikācijas, tad atzīmē to indikāciju, kurai mazāks kārtas numurs zemāk norādītā sarakstā. Personas piederību grupai nosaka, uzdodot personai kontroljautājumus.

Piemērs: ja persona ir izglītības iestādes darbinieks un persona ar hronisku slimību, tad izvēlas 4. indikāciju

1	Imūnsupresīva persona	11	Kontakts ar personām ar hroniskām slimībām
2	SAC klients	12	Speciālo iestāžu klients
3	SAC darbinieks	13	Cita paaugstinātā riska grupa

4	Persona ar hroniskām slimībām	14	Citas veselības indikācijas
5	Ārstniecības persona	15	Kontakts ar personām ar hroniskām slimībām
6	Ārstniecības iestādes darbinieks	16	Speciālo iestāžu klients
7	Ieslodzītais	17	Cita paaugstinātā riska grupa
8	Ieslodzījumu vietu pārvaldes personāls	18	Nozaru prioritāro iestāžu darbinieks
9	Izglītības iestāžu darbinieks	19	Cits iedzīvotājs
10	Operatīvo dienestu darbinieks	20	Ukrainas iedzīvotājs

Vakcīnas pasūtīšana

- ✓ Vakcīnu pasūtīšanai **jāizmanto** ViVaT integrēto iestādes programmnodrošinājumus ar kuru vakcinācijas iestāde ir noslēgusi līgumu
- ✓ Ja kādu iemeslu dēļ vakcīnas nav iespējams pasūtīt caur integratoru sistēmām, tad vakcīnu pasūtīšanas veidlapa ir pieejama SPKC tīmekļa vietnē <https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinacija>. To ir iespējams iesniegt SPKC elektroniski uz adresi covid19vakcinas@spkc.gov.lv.
- ✓ Vakcīnas pasūtīšana notiek katru nedēļu līdz trešdienas plkst.12:00 ar piegādi nākamajā nedēļā pirmdien un otrdien atkarībā no vakcinācijas iestādes piederības A vai B grupai
- ✓ Par citām izmaiņām piegādes grafikos informācija tiks izsūtīta vakcinācijas iestādēm atsevišķi uz vakcīnu pasūtījuma norādītajiem e-pastiem.
- ✓ Pasūtījums jāplāno atbilstoši vakcinācijas kabineta kapacitātei un gaidīšanas rindai vakcīnu pasūtīšanas periodā, rūpīgi plānojot vakcīnu izlietojumu un novēršot vakcīnu norakstīšanas risku.

Jūsu ievērbai!

- ✓ Ja pieprasījums iesniegts pēc noteiktā termiņa, tas tiek iekļauts nākamajā pasūtījumā ar attiecīgo piegādes termiņu.
- ✓ Loģistikas pakalpojuma sniedzējs pirms piegādes veikšanas sazināsies ar vakcinācijas kabinetu un precizēs piegādes laiku.
- ✓ Vakcinācijas iestāde ir atbildīga par vakcīnu racionālo izlietojumu. Vakcinācijas iestādei piegādātas vakcīnas atpakaļ netiek pieņemtas
- ✓ IVP rekomendē vienu papildu devu primārās vakcinācijas shēmas ietvaros imūnsupresētām personām. Saskaņā ar vakcīnu (*Comirnaty*, *Spikevax*) zāļu aprakstiem, papildu devu var saņemt imūnsupresētas personas no 5 gadu vecuma, un to ievada pēc 28 dienām.
- ✓ Vakcinācijas iestādei pieejamais vakcīnu apjoms kopējā pasūtījuma ietvaros ir pieejams NVD tīmekļa vietnē <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/vakcinacijas-iestadem-pieskirto-vakcinu-apjoms>

Jūsu ievērbai! Ja vakcinācijas iestādei piešķirts mazāks vakcīnu apjoms, nekā norādīts tās pieprasījumā, neizpildītā daļa netiek pārcelta uz nākamo pasūtījuma periodu. Šādā situācijā vakcinācijas iestāde sagatavo jaunu aktualizētu pieprasījumu nākamajam periodam.

Vakcinācijas iestādes, kas nodrošina visas Latvijā pieejamās Covid-19 vakcīnas (atlikto devu centri)

Ja kāda iemesla dēļ, piemēram, pēc slimības, ja pirmā vakcīnas deva saņemta citā valstī, ir mazs vakcinējamo personu skaits iestādē vai persona vēlas saņemt noteikta ražotāja vakcīnu, kas nav pieejama ārstniecības iestādē, personu pēc nepieciešamās vakcīnas devas var virzīt uz vakcinācijas iestādēm, kuras nodrošina visu ražotāju vakcīnu pieejamību un kurās vakcinācija ar jebkura ražotāja vakcīnu tiek organizēta ne retāk kā reizi nedēļā.

Vakcinācijas iestādes, kas nodrošina visas Latvijā pieejamās Covid-19 vakcīnas:

Rīga, Pierīga	SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" SIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" VSIA "Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca" SIA "Tukuma slimnīca" SIA "Limbažu slimnīca" SIA "Bauskas slimnīca"
Kurzeme	SIA "Kuldīgas slimnīca", SIA "L. Atiķes doktorāts" SIA "Saldus medicīnas centrs", SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca" Ventspils un Talsu filiāles
Latgale	SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca" Centra poliklīnika SIA "Ludzas medicīnas centrs" SIA "Preiļu slimnīca" SIA "Rēzeknes slimnīca"
Zemgale	SIA "Jēkabpils reģionālā slimnīca" SIA "Dobele un apkārtnes slimnīca" SIA "Aizkraukles slimnīca"
Vidzeme	SIA "Valmieras veselības centrs" SIA "Madonas slimnīca" SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība"

Minētajās iestādēs visiem Latvijas iedzīvotājiem būs iespēja saņemt Covid-19 vakcīnas devu, papildu devu vai balstvakcināciju ar jebkura ražotāja vakcīnu, kas pieejama valstī, iepriekš vienojoties par datumu un laiku. Ārstniecības iestāžu kontaktinformācija ir pieejama [šeit](#).

Vakcīnas saņemšana, uzglabāšana un izmantošana

- Vairākas vakcīnas lieltirgotavu līmenī tiks turētas sasaldētas (-75°C; -20°C temperatūras režīmā), ja nepieciešams ilgstošai vakcīnu uzglabāšanai. Uz vakcinācijas kabinetiem šādas vakcīnas tiks nogādātas atkausētas un būs uzglabājamās īsāku laiku atbilstoši lietošanas instrukcijai. Vakcīnas nedrīkst atkārtoti sasaldēt!
- Visas vakcīnas vakcinācijas kabinetā būs uzglabājamās ledusskapī +2°C līdz +8°C temperatūrā.
- Vakcīnu primārais iepakojums ir vairāku devu flakoni (5, 6, 10, 20 devas vai cits devu skaits). Plānojot rindu, ņemt vērā devu skaitu flakonā un racionālu to izlietojumu, jo atvērts flakons ir

jāizlieto dažu stundu laikā atbilstoši katras vakcīnas zāļu aprakstam. Papildinformācija par uzglabāšanu pieejama III pielikumā.

- Vakcīnu zāļu apraksti un lietošanas instrukcijas latviešu valodā ir pieejamas Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietnē un/vai ir pievienotas vakcīnu iepakojumiem, un vienmēr ir jāņem vērā šajos dokumentos noteiktā informācija par uzglabāšanu.
- Uz iepakojuma norādītais uzglabāšanas termiņš var attiekties uz uzglabāšanu sasaldētā veidā. Uzglabāšanas termiņš ledusskapī +2°C līdz +8°C var būt mazāks, piemēram, 5-30 dienas. Šī informācija ir precīzi aprakstīta vakcīnu lietošanas instrukcijā. Vakcinācijas kabinets saņems norādi no lieltirgotavas par laiku, no kura vakcīna ir atsaldēta, un attiecīgi informāciju par vakcīnas derīguma termiņu.
- Atvērtā (“iesākta”), atkausēta, atšķaidīta vakcīnas flakona uzglabāšanas termiņš var atšķirties no neatvērtā flakona, un tas tiks norādīts zāļu lietošanas instrukcijā (skatīt III pielikumu).
- Katram ārstniecības kabinetam ir jānozīmē atbildīgā persona par vakcīnu saņemšanu un uzglabāšanu.
 - Šai personai ir jābūt viegli pieejamai laikā, kad lieltirgotava plāno piegādāt vakcīnas.
 - Pārliedzinieties par temperatūru, vakcīnas saņemot, un nekavējoties nogādājat tās ledusskapī, kas aprīkots ar atbilstošu temperatūras uzraudzības termometru.
 - Vismaz divas reizes dienā pārbaudiet temperatūru ledusskapī.
- Piegādātās vakcīnas ir jāizlieto pēc FIFO metodes "pirmais iekšā – pirmais ārā"- pirmās lieto ārstniecības iestādēs krājumā esošās attiecīgā veida vakcīnas, kas pirmās piegādātas ar īsāko derīguma termiņu, nekā tās, kas piegādātas ar garāku derīguma termiņu. Vakcīnu krājumos ārstniecības iestādē, ja tādi veidojas, paliek vakcīnas ar garāku derīguma termiņu. Jāievēro, ka FIFO princips attiecināms uz katru vakcīnas veidu atsevišķi, t.i., pielāgotās vakcīnas lieto neatkarīgi no tā, vai krājumā ir oriģinālās vakcīnas.
- Ja ārstniecības iestādei ir vairākas pakalpojumu sniegšanas vietas, tad tiek koordinēts augstāk minētais princips (FIFO metode) starp ārstniecības iestādes filiālēm.
- Vakcīnas ar beigušos derīguma termiņu nedrīkst lietot un ir jānoraksta, t. sk. iesākti, bet līdz galam neizlietoti vakcīnu iepakojumi (norāda norakstīto devu skaitu)!
- Par vakcīnu apriti un izmantošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām atbild ārstniecības iestādes vadītājs.

Vakcīnu atlikumu inventarizācija:

- Katra kalendāra mēneša pēdējā darbdienā visiem vakcinācijas kabinetiem obligāti ir jāpiedalās vakcīnu atlikumu inventarizācijā un ir jādeklarē vakcīnu atlikumi uz **mēneša pēdējās darbdienas brīdi**. Nedēļu iepriekš iestādēm tiek izsūtīts e-pasts ar inventarizācijas aptaujas saiti.
- Inventarizācijas aptaujā ir jānorāda katra vakcīnu preparāta devu skaits **pa vakcīnu sērijas numuriem un derīguma termiņiem**. Gadījumā, ja ārstniecības iestādei vai

ģimenes ārsta praksei ir vairākas filiāles, tad ir jādeklarē atlikuma kopsumma par visām filiālēm.

- Ja vakcinācijas iestādē nav vakcīnu atlikumu, inventarizācijā ir jāpiedalās, atbildot uz aptaujas pirmajiem pieciem jautājumiem un atzīmējot “Iestādē nav vakcīnu atlikumi”

II Vakcinācijas veikšana

Primārā vakcinācija

- ✓ Primārā vakcinācija ir kurss, ko saņem iepriekš pret Covid-19 nevakcinētas personas un kas sastāv no 1-3 vakcīnas devām atkarībā no vakcīnas veida, personas vecuma un imūnā statusa (imūnsupresētām personām primārā vakcinācijas kursa ietvaros jāsaņem viena papildu deva, salīdzinot ar standarta shēmu, t.i., ja standarta shēma primārajai vakcinācijai paredz 2 devas, tad imūnsupresētām personām jāsaņem 3 devas ar 28 dienu intervālu starp 2. un 3. devu).
- ✓ Parasti primārā vakcinācija sastāv no divām vakcīnas devām, un parasti tā ir viena un tā pati vakcīna, taču ir atļauta arī heterologā primārā vakcinācija, kad otro devu ievada, izmantojot jebkuru citu vakcīnu no pieejamā vakcīnu klāsta. Atšķirīgas tehnoloģijas vakcīna otrajai devai obligāti jāizmanto tādā gadījumā, ja pēc pirmās devas saņemšanas personai bijusi anafilakse vai nopietna alerģiska reakcija.

Saskaņā ar spēkā esošo apstiprināto reģistrācijas informāciju, primārajai vakcinācijai ir pieejamas un izmantojamas šādas vakcīnas:

- Comirnaty 30 µg - personām no 12 gadu vecuma, 2 devu shēma ar 21 dienas intervālu;
- Comirnaty 10 µg - personām 5-11 gadu vecumā, 2 devu shēma ar 6 nedēļu intervālu (IVP rekomendācija) vai 21 dienas intervālu (saskaņā ar zāļu aprakstu);
- Spikevax 0,5 ml (100 µg deva) - personām no 12 gadu vecuma, 2 devu shēma ar 28 dienu intervālu;
- Spikevax 0,25 ml (50 µg deva) - personām 6-11 gadu vecumā, 2 devu shēma ar 6 nedēļu intervālu (IVP rekomendācija) vai 28 dienu intervālu (zāļu apraksts);
- Nuvaxovid – personām no 12 gadu vecuma, 2 devu shēma ar 21 dienas intervālu;
- Jcovden – personām no 18 gadu vecuma, 1 devas shēma., obligāti jāsaņem balstvakcinācija pēc diviem mēnešiem.

Saskaņā ar IVP rekomendāciju primārajai vakcinācijai izmantojamas arī pielāgotās vakcīnas:

- Comirnaty Original/Omicron BA.1 (15/15 micrograms)/dose – personām no 12 gadu vecuma 2 devu shēmas veidā ar 21 dienas intervālu;
- Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 (50 mcg/50 mcg)/ml – personām no 12 gadu vecuma 2 devu shēmas veidā ar 28 dienu intervālu.

Balstvakcinācija

Neatkarīgi no iepriekš saņemtās vakcinācijas pret Covid-19 un/vai pārslimošanas 2022. gada rudens sezonā tiek rekomendēta balstvakcinācija visiem iedzīvotājiem, taču primāri veicināma un stingri rekomendēta balstvakcinācija (pirmā vai otrā balstvakcinācija) šādām riska grupām:

- vidēji smagas un smagas imūnsupresijas indivīdiem vecumā no 5 gadiem un to ciešām kontaktpersonām. Imūnsupresētām personām otrā balstvakcinācijas deva ir piektā Covid-19 vakcīnas deva (3 devas primārā imunizācijā un sekojoši pirmā balstvakcinācijas deva);
- tāpat otro balstvakcinācijas devu **stingri rekomendē**:
 - ilgstošas sociālās aprūpes centru iemītniekiem un to aprūpes personālam,
 - visiem iedzīvotājiem vecumā no 65 gadu vecuma,
 - hronisku blakussaslimšanu gadījumā vai citu augsta riska pacientu grupām, sākot no 5 gadu vecuma,
 - grūtniecēm,
 - veselības aprūpes darbiniekiem.

Lai varētu veikt balstvakcināciju, jābūt pagājušam šādam laika posmam pēc iepriekšējās Covid-19 vakcīnas devas:

- ne mazāk kā 3 mēneši imūnsupresētām personām un personām 65+ gadu vecumā;
- 6 mēneši vai ilgāks laika posms pārējām vakcinējām personām (bet minimālais pieļaujamais intervāls ir 3 mēneši, ja kādu apsvērumu dēļ vakcīnu nepieciešams saņemt agrāk).

Ja ir veikta primārā vakcinācija un pārslimots Covid-19, tad balstvakcinācijas devu drīkst saņemt ne agrāk kā 3 mēn. pēc pārslimošanas, bet ieteicams pēc 4-6 mēnešiem.

Balstvakcinācijai primāri izmantojamas pielāgotās vakcīnas personām no 12 gadu vecuma:

Nosaukums	Vienas devas tilpums	Zāļu forma
COMIRNATY Original/Omicron BA.1 (15/15 micrograms)/dose	0,3 ml	Dispersija injekcijām (NAV JĀATŠĶAIDA)
Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 (50 mcg/50 mcg)/ml	0,5 ml	Dispersija injekcijām (NAV JĀATŠĶAIDA)

Noteiktos apstākļos var izmantot citas balstvakcinācijai piemērotās vakcīnas saskaņā ar to zāļu aprakstiem, piemēram, ja pielāgotās vakcīnas nav pieejamas vai ja ir citi būtiski apsvērumi, piemēram, ja vakcinējamā persona, neskatoties uz ārstniecības personas sniegtu skaidrojumu par pielāgoto vakcīnu priekšrocībām, joprojām pastāv uz oriģinālas vakcīnas izvēli, kā arī pēc argumentēta ārsta viedokļa.

Saskaņā ar vakcīnu zāļu aprakstiem, balstvakcinācijas devas oriģinālajām vakcīnām ir šādas: *Nuvaxovid* deva 0,5 ml, *Comirnaty* 30 µg (oriģinālā vakcīna) - 0,3 ml, *Spikevax* (oriģinālā vakcīna) - 0,25 ml, *Jcovden* – 0,5 ml.

Balstvakcināciju (pirmo vai atkārtotu) veic ar vienu vakcīnas devu.

Vakcinācijas shēmas ir norādītas VI pielikumā.

Vakcīnas sagatavošana

Ja pēc speciāla pieprasījuma vakcinācijas kabinets ir saņēmis vakcīnu sasaldētu, to ir nepieciešams sagatavot atbilstoši zāļu lietošanas instrukcijai.

Personas sagatavošana vakcinācijai un tūlītēja pēcvakcinācijas aprūpe

- ✓ Ja āda ir vizuāli tīra, to nav nepieciešams notīrīt ar antiseptiķi (spirtu saturošu salveti). Ja āda ir vizuāli netīra, to notīra ar spirtu saturošu salveti un atļauj ādai nožūt.
- ✓ Vakcinējamai personai ieteicams sēdēt krēslā ar taisnu muguru, pēdām jāpieskaras zemei, augšējās ekstremitātes jācenšas atslābināt, bet tām jābūt saliektām elkoņos, lai augšdelma muskulis būtu atslābis, tad arī injekcija būs pēc iespējas nesāpīga.
- ✓ Lai novērstu personas uzmanību no procedūras, vēlams nomainīt vakcinācijas laikā ieņemto pozīciju;
- ✓ Vakcīnu ievada intramuskulāri deltveida (augšdelma) muskulī 90 ° leņķī, adatu muskulī ievadot līdz galam.
- ✓ pēc vakcinācijas uz injekcijas vietas var uzlikt sausu vates plāksnīti/ tampona gabaliņu, ja nepieciešams, to fiksē ar plāksteri;
- ✓ Pāris minūtes pēc tampona/ plāksnītes uzlikšanas to noņem. Ilgāk turēt to uz injekcijas vietas nav nepieciešams;
- ✓ Pacientiem ar asins recēšanas traucējumiem un nepieciešamu asins recēšanas faktoru aizstājējterapiju vakcīnas ievadi intramuskulāri vēlams ievadīt neilgi pēc aizstājējterapijas saņemšanas.
 - Pēc i/muskulārās vakcinācijas veikšanas, injekcijas vietai nepieciešams pielikt spiedienu vismaz 10 minūtes, lai novērstu asiņošanu un uztūkumu.
 - Papildus 2-4 stundas pēc injekcijas veikšanas ieteicams rekomendēt veikt pašizpēti/palpāciju, lai pārliecinātos, ka neveidojas hematoma.
 - Diskomforts rokā 1-2 dienas pēc injekcijas veikšanas nav nekas neparasts, ja vien tas nekļūst stiprāks un to nepavada uztūkums.
 - Jebkuras blakusparādības (piemēram, hematoma, alerģiska reakcija) ir jāziņo hemofilijas centram;
- ✓ Informē personu, ka pēc vakcinācijas vizīte tiek pabeigta pēc 15 min, kad var pārliecināties, ka personai nav tūlītējas smagas blakusparādības pēc vakcinācijas (anafilakse vai tai līdzīgas reakcijas), kuru dēļ nepieciešama tūlītēja medicīniskā palīdzība un personai ir jāuzturas norādītā zonā.
- ✓ Sniedz informāciju par paredzamiem nevēlamiem notikumiem, to biežumu un taktiku ko darīt, ja pēc vakcinācijas tie tiks novēroti.
- ✓ Saprotaami un izlasāmi ieraksta potēšanas pasē vai pacienta Covid-19 vakcinācijas kartītē-datumu, saņemtās vakcīnas nosaukumu, devu, sērijas Nr. (uzlīme).
- ✓ Sarunā konkrētu datumu un laiku 2. devas saņemšanai (ja šoreiz saņemta 1. deva) un ieraksta to pacienta Covid-19 vakcinācijas kartītē vai potēšanas pasē.
- ✓ Pārliecinās, ka persona zina:
 - kad un cikos jāierodas uz 2. devas saņemšanu, ja vizītē saņemta 1. deva;
 - kā savlaicīgi paziņot, ja ierasties nevarēs;
 - kur vērsties vai ziņot, ja rodas sarežģījumi pēc vakcinācijas.

Covid -19 vakcinācijas fakta dokumentēšana

Medicīniskā dokumentācijā

- ✓ ierakstīt potēšanas pasē, ja tādu uzrāda persona, un/vai Covid-19 vakcinēšanas kartē, kas piegādāta kopā ar vakcīnām;

Pirms uzsākt darbu ar Vakcinācijas moduli E-veselības portālā, lūgums, sazināties ar E-veselības sistēmas lietotāju atbalsta dienestu, lai nodrošinātu piekļuvi e-veselībai personām, kuras strādās ar Vakcinācijas datiem. Tālrunis saziņai un informācijai 67803301, e-pasts atbalsts@eveseliba.gov.lv

- ✓ Vakcinācijas faktu e veselībā ievada pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā 48 stundas pēc tā veikšanas.
- ✓ E-veselības lauku aizpildīšanas nosacījumi e- veselībā:

Lauka nosaukums	Vakcinācijas fakta aizpildīšanas vadlīnijas Covid -19 vakcīnām
Vēsturisks ieraksts	Atzīme “v” nav jāveic
Datums	Aizpildās, atverot e-formu, var labot, ja vakcinācija veikta citā dienā norādot vakcinācijas laiku (<i>svarīgi norādīt, lai vērtētu nevēlamās reakcijas</i>)
Pacienta vecums	Tiek atlasīts no personas datiem, nav jāizpilda
Plānotā vakcinācija	Atspoguļo plānoto vakcinācijas periodu, ja veikta vakcinācijas plānošana e-veselībā, izvēle jāizdara tikai tad, ja iepriekš ir veikta vakcinācijas plānošana
Vakcīna	No izvēlnes - Covid-19, secīgi aizpildīsies lauks infekcijas slimība
Preparāts	atlasīsies no saraksta, ierakstot pirmos četrus burtus Orģinālās vakcīnas Comirnaty EU/1/20/1528/001 (atšķaidāma vakcīna, ko lieto no 12 gadu vecuma) Comirnaty EU/1/20/1528/004 (atšķaidāma vakcīna bērniem vecumā 5-11) Spikevax (Moderna) JCOVDEN, Nuvaxovid Pielāgotās vakcīnas Comirnaty Original/Omicron BA.1 EU/1/20/1528/006 Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 EU/1/20/1507/005
Preparāta sērija	Jāveic atzīme norādīt sēriju brīvā tekstā, atbilstoši norādītai informācijai uz flakona
Preparāta daudzums	Norāda ievadīto vakcīnas daudzumu un veic atzīmi “v” daudzdevu flakons
Mērvienība	ml
Šļirces veids	Veicam atzīmi kopā ar preparātu un no izvēlnes Intramuskulārām injekcijām
Izlietojamo vakcīnu daudzums	1 (1 vakcīnas deva)
Ievadīšanas veids	no izvēlnes - Intramuskulāri
Ievadīšanas vieta	Kreisais augšdelms (<i>svarīgi norādīt pusi, ja pēc tam ir kāda reakcija var būt svarīgi noteiktas puses augšdelmu noteiktu laika periodu neizmantojot vakcinācijai</i>) <i>var mainīt ieraksta saturu, nevar lietot tādas rakstzīmes kā punktu, komatu</i>
Potes/ Devas kārtas numurs	Norāda personas saņemto vakcīnu devu skaitli. <i>Piemēram, ja veikta primārā vakcinācija ar divām vakcīnu devām un 1. Balstvakcinācija un tiek veikta 2. balstvakcinācija, tad jānorāda skaitlis 4.</i>

<i>Vakcinācijas procesa posms</i>	Primārā cikla ietvaros norāda: 1. pote / 2. pote/ 3. pote (imūnsupresētām personām) Balstvakcinācijas gadījumā norāda: 1. balstvakcinācija (t.sk. pēc Janssen/ Jcovden 1. potes) vai 2. balstvakcinācija
<i>Indikācija</i>	Norāda vakcinācijas indikāciju atbilstoši augstāk noteiktai kārtībai par personas piederības noteikšanu konkrētai vakcinējamo personu grupai. Papildus devas primārās vakcinācijas shēmas ietvaros imūnsupresētām personām norāda indikāciju - " imūnsupresēta persona "
<i>Līguma nr.</i>	Nav jāaizpilda
<i>Maksātājs</i>	Valsts

- ✓ mācību materiāls Covid-19 vakcinācijas fakta pievienošanai ir atrodams Nacionālā veselības dienesta tīmekļa vietnē <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/normative-akti-macibu-materiali> , t.sk. arī par datu ievadīšanu ārzemniekiem un personām bez personas koda.

Ukrainas iedzīvotājiem, kuri izceļo no Ukrainas saistībā ar Krievijas Federācijas izraisīto militāro konfliktu tajā, vai kuri atrodas Latvijas Republikā un nevar atgriezties Ukrainā minētā konflikta laikā, jānorāda valsts UA/Ukraina.

- ✓ Ja vakcinācijas dati tiek papildināti nākamajā dienā, noteikti jāpārliedz, ka, aizpildot vakcinācijas faktu, tiek atzīmēts pareizais vakcinācijas fakta veikšanas datums.
- ✓ Aizpildīt medicīnisko dokumentāciju atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai ārstniecības iestāžu medicīniskās un uzskaites dokumentācijas lietvedības kārtībai. Pēc vakcinācijas fakta aizpildīšanas e-veselībā, nav nepieciešams uzturēt papīra dokumentu veidā vakcinācijas žurnālu vai pošu pasi.
- ✓ Ja persona ārvalstīs ir saņēmusi Eiropas Zāļu aģentūras vai līdzvērtīgu regulatoru reģistrētu vai Pasaules Veselības organizācijas atzītu Covid-19 vakcīnu devu/-as, tad par Latvijā saņemto nākamo vakcinācijas faktu e-veselībā par veic secīgu ierakstu, norādot personas saņemtās vakcīnas devas kārtas numuru, ņemot vērā iepriekš saņemtās vakcīnu devas, un vakcinācijas procesa posmu, veicot atzīmi laukā "piezīmes" par veikto vakcinācijas faktu/-iem ārvalstīs.

Ārvalstīs veikta vakcinācijas fakta reģistrācija e- veselībā

Ārstniecības iestāde 48 stundu laikā reģistrē vakcinācijas faktu vienotajā veselības nozares elektroniskajā informācijas sistēmā par ārvalstīs saņemtu **pirmo Covid-19 vakcīnas devu**, ja to apliecina ar citā valstī izsniegts sadarbībspējīgs sertifikāts vai cits medicīniskais dokuments un persona pilnībā tiek vakcinēta Latvijā.

E- veselībā par ārvalstīs veiktu vakcinācijas faktu norāda:

- ✓ ja nav zināma vakcinācijas sērija, tad laukā vakcinācijas sērija tiek veikts ieraksts- nav zināms;
- ✓ vakcinācijas indikācija -vakcinēts ārzemēs;
- ✓ maksātājs- cits;
- ✓ valsts- valsts, kurā saņemta pirmā Covid-19 vakcīnas deva.

Lai persona varētu saņemt Digitālo Covid-19 sertifikātu par pabeigtu primāro vakcināciju vai balstvakcināciju ārvalstīs, personai jāvēršas ar iesniegumu NVD . Vairāk informācijas NVD tīmekļa vietnē:

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/arzemes-veikta-vakcinacijas-fakta-ievades-nosacijumi-e-veseliba>

E-veselības sistēmas lietotāju atbalsta dienests:

Speciālistiem - 67803301

Darba laiks: katru dienu no plkst. 8.00 līdz 20.00.

Elektroniskai saziņai un konsultācijām: atbalsts@eveseliba.gov.lv

Atbalsta dienesta tālrunis nav paaugstinātas maksas. Zvanot no fiksētā tālruņa vai mobilā tālruņa, zvanītājs maksā atbilstoši sava operatora noteiktajiem tarifiem. Lai noskaidrotu maksu par zvanu, aicinām vērsties pie sava operatora.

Lūdzam savlaicīgi pārliecināties, ka darbiniekam, kurš ievadīs datus e-veselībā, ir nepieciešamā pieeja e-veselības portālam.

Papildu devas no viena flakona

Spikevax vakcīna reģistrēta kā 10 (vai 20 devu) flakons, taču bieži iespējams iegūt 11 devas (vai 22 devas – atkarībā no lietojamās vakcīnas devas).

Lai no Spikevax flakona iegūtu papildu devas, ir jālieto šļirces un/vai adatas ar mazu neizmantojamo tilpumu. Šļircei un adai ar mazu neizmantojamo tilpumu kopējam neizmantojamam tilpumam jābūt mazākam par 35 mikrolitriem.

Ja tiek lietotas standarta šļirces un adatas, esošais tilpums var būt nepietiekams, lai no viena flakona iegūtu papildu devu.

Jūsu ievērošanai!

- Lūdzam rūpīgi pārliecināties, ka arī iegūtās papildu devas tilpums ir atbilstošs! Ja to nevar nodrošināt, papildu deva nav izmantojama.
- Atskaitēs par vakcinēto personu skaitu, e-veselībā, pacientu dokumentācijā reģistrē arī papildu devas vakcinācijas faktu.

III Īpašas pacientu grupas

Personas ar pārslimotu SARS-CoV-2 infekciju

- ✓ Iepriekš izslimota Covid-19 slimība nav iemesls neveikt vakcināciju.
- ✓ Gan bērnu, gan pieaugušo vecumā primārā vakcinācija pret Covid-19 pēc SARS-CoV-2 infekcijas rekomendējama, sākot no 30 dienām pēc pozitīvā SARS-CoV-2 testa. Ja SARS-CoV-2 infekcija bijusi starp primārās vakcinācijas kursa devām, otrā deva jāievada noteiktajā laikā vai vēlāk pēc izolācijas termiņa un/vai akūtu simptomu izbeigšanās.
- ✓ Lai izvērtētu vakcinācijas nepieciešamību, nav rekomendēts veikt vīrusa vai seroloģiskos testus akūtas vai pārslimotas infekcijas noteikšanai.
- ✓ Balstvakcīnu var saņemt ne agrāk kā 3, bet vēlams 4-6 mēnešus pēc pirmajiem simptomiem vai pozitīvā testa, ja infekcija bija bez simptomiem.

Imūnkompromitētas personas

- Personas ar HIV infekciju, citiem imūnkompromitētiem stāvokļiem, vai kuras saņem imūnsupresīvu terapiju, var būt paaugstinātā riska grupā smagai Covid-19 slimības gaitai.
- Ņemot vērā to, ka Covid-19 vakcīnas nav dzīvas vīrusa vakcīnas, tās ir indicētas imūnkompromitētiem pacientiem un pacientiem ar imūnmodulējošām slimībām. Autoimūni stāvokļi ir indikācija, nevis kontrindikācija, vakcinācijai pret Covid-19, ja vien pacientam nav citu kontrindikāciju vakcinācijai. Nav pieejama informācija, ka vakcinācija pret Covid-19 varētu pasliktināt autoimūnos stāvokļus.
- Šīs personas **drīkst** saņemt Covid-19 vakcīnu, ja vien nav noteiktas kontrindikācijas.
 - Personas būtu jāinformē par iespējams samazinātu imūno atbildi;
 - Nepieciešamību turpināt ievērot drošības pasākumus, lai pasargātu sevi no Covid-19 infekcijas.

IVP rekomendē vienu papildu devu primārās vakcinācijas shēmas ietvaros tām personām, kas pielīdzināmas slimības vai terapijas izraisītas augstas imūnsupresijas pacientiem. Vakcinācija ar papildu devu rekomendējama, sākot ar 28. dienu pēc otrās devas saņemšanas (Jcovden vakcīnai - sākot ar 28. dienu pēc pirmās (vienīgās) devas saņemšanas) vai vēlāk, izvērtējot imūnsupresijas pakāpi, kā arī nepieciešamības gadījumā jautājumu izskatot ārstu konsīlijā.

Pacienti ar slimības vai terapijas izraisītu imūnsupresijas stāvokli ir:

- aktīva vai nesena terapija pacientiem ar solido orgānu audzējiem vai hematoonkoloģiskām saslimšanām;
- pacienti pēc solido orgānu vai hematopoētisko cilmes šūnu transplantācijas;
- smags primārs imūndeficīts;
- HIV infekcija ar CD4 šūnu skaitu <50;
- aktīva terapija ar kortikosteroīdiem augstās devās, alkilējošiem medikamentiem, antimetabolītiem, TNF blokatoriem un citiem imūnsupresējošiem vai imūnmodulējošiem bioloģiskajiem preparātiem;
- pacienti ar ilgstošu dialīzi
- citi pacienti pēc ārsta lēmuma.

Vakcināciju ar papildu devu šajā grupā var veikt tikai pēc konsultācijas ar ģimenes ārstu vai ārstējošo ārstu (ārstu-speciālistu). Papildu deva ievadāma:

- vai nu pacienta ģimenes ārsta praksē (t. sk. attiecīgā ģimenes ārsta sadarbības ārstniecības iestādē);

vai kādā no šādām ārstniecības iestādēm:

- Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Rīgas austrumu klīniskā universitātes slimnīca, Vidzemes slimnīca, Daugavpils reģionālā slimnīca, Liepājas Reģionālā slimnīca, Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca, Rēzeknes slimnīca, Jēkabpils reģionālā slimnīca.

Uz minēto pacientu grupu attiecas vispārējie noteikumi par sadarbībspējīgo sertifikātu, un šī rekomendācija par papildu devu neietekmē tā saņemšanas kārtību, laiku vai derīgumu.

Imūnkompromitēto personu vakcinācijas shēma pieejama VI pielikumā. Tieši šo pacientu veselības apdraudējums omikrona variantā izplatības laikā ir visbūtiskākais un tieši šai grupai IVP aicina pievērst visintensīvāko uzmanību un balstvakcinācijas aicinājuma izteikšanu.

Ja persona agrāk nebija imūnkompromitēta, bet tagad situācija ir mainījusies un 1. balstvakcinācija saņemta pagājušā gada rudenī, tad jāņem vērā, ka, tiklīdz persona no neimūnsupresētas kļūst par imūnsupresētu, tā uz to attiecas visas imūnsupresēto pacientu rekomendācijas un tiek rekomendēta balstvakcinācija, ja kopš iepriekšējās Covid-19 vakcīnas devas ir pagājuši vismaz 3 mēneši (pieaugušajiem) vai 6 mēneši (bērniem 5-11 g.v.).

Sievietes grūtniecības laikā un zīdīšanas periodā

- ✓ Neviena no EZA reģistrētajām vakcīnām nesatur dzīvu, novājinātu vīrusu, tādēļ ar vakcīnu nav iespējams inficēties ar Covid-19 vai inficēt augli
- ✓ Grūtniecēm vakcinācijai pret Covid-19 izmantot mRNS tehnoloģijas vakcīnas pret Covid-19
- ✓ Vakcinācija pret Covid-19 neietekmē auglību!
- ✓ Veiktie klīniskie pētījumi un datu apkopojumi par pret Covid-19 vakcinētajām grūtniecēm neuzrāda nelabvēlīgu ietekmi nevienā grūtniecības periodā, tādēļ, līdzīgi kā gripas vakcīnai, var vakcinēties jebkurā grūtniecības laikā
- ✓ Nav nepieciešams veikt grūtniecības testu pirms vakcinēšanās ar Covid-19
- ✓ Ja vakcīna pret Covid-19 saņemta, nezinot par grūtniecību, tas nekādā ziņā nav iemesls pārtraukt grūtniecību
- ✓ Ja grūtniecība konstatēta pēc pirmās vakcīnas devas saņemšanas, nav pamata atlikt uzsāktu vakcināciju, un otrā vakcīnas deva ievadāma atbilstoši vakcīnas instrukcijā paredzētajā laikā
- ✓ Sievietēm, kuras zīda bērnu, visas izmantotās vakcīnas (piemēram, gripas) neietekmē laktāciju vai mātes piena sastāvu, tāpat nav datu arī par nelabvēlīgu Covid-19 vakcīnu ietekmi. Sievietes, kuras zīda bērnu, droši var saņemt vakcīnu pret Covid-19.
- ✓ Vakcinācija pret Covid-19 nav iemesls pārtraukt zīdīšanu!
- ✓ Pašlaik nav saņemta informācija, ka ārvalstu vai Latvijas farmakovigilances sistēmās būtu saņemts kāds ziņojums par ļoti retās blaknes – trombozes ar trombocitopēniju sindroma (TTS) – rašanos grūtniecēm. Tomēr retās pēcvakcinācijas blaknes laboratorisko rādītāju novirzes un klīniskās izpausmes bez speciālu laboratorisku testu veikšanas sākotnēji ir līdzīgas dažām ar grūtniecību saistītām patoloģijām un stāvokļiem (gestācijas trombocitopēnija, smaga preeklampsija, HELLP sindroms), kuri sastopami grūtniecības un pēcdzemdību periodā. Šādu grūtniecības patoloģiju ārstēšanas taktika ir atšķirīga no retās pēcvakcinācijas protrombotiskās

trombocitopēnijas gadījumā pielietotās. Tādēļ, lai izvairītos no iespējamām diferenciāldiagnostiskām problēmām un nodrošinātu pēc iespējas ātrāku, adekvātu terapiju, vakcinācija ar Janssen jeb JCOVDEN grūtniecēm un nedēļniecēm netiek rekomendēta.

- ✓ Grūtniecēm un nedēļniecēm tiek rekomendēta arī balstvakcinācija pret Covid-19. Īpaši balstvakcinācija tiek rekomendēta:
 - grūtniecēm ar blakussaslimšanām (piem. paaugstināta ķermeņa masa, $\text{KMI} > 35$, diabēts, gestācijas diabēts, hipertensija, grūtnieces vecums virs 35);
 - veselības aprūpes sistēmas darbiniecēm;
 - citās augsta riska jomās nodarbinātām personām, ja ir ilgstoša saskarsme ar Covid-19 pacientiem vai pret Covid-19 nevakcinātiem cilvēkiem.
- ✓ Latvijas Ginekologu un Dzemdību speciālistu asociācija: Rekomendācijas vakcinācijai pret Covid-19 grūtniecēm un mātēm zīdītājām. Rekomendācijas par balstvakcināciju.

Bērni no 5 līdz 11 gadu vecumam

Bērniem no 5 līdz 11 gadu vecuma grupā vakcinācijai izmanto tikai oriģinālās vakcīnas:

- *Comirnaty* 10 µg (flakons ar oranžu vāciņu; jāatšķaida ar 1,3 ml 0,9 % nātrija hlorīda šķīduma; vienas 10 µg devas tilpums 0,2 ml) – apstiprināta **bērniem vecumā no 5 līdz 11 gadiem**;
- Spikevax vakcīna, 0,25 ml deva – apstiprināta bērniem vecumā no 6 līdz 11 gadiem.

Saskaņā ar IVP rekomendāciju Covid-19 primāro vakcināciju ar reģistrēto vakcīnu var saņemt ikviens bērns, kurš ir vismaz 5 gadus vecs vai vecāks, taču īpaši tā rekomendēta ir bērniem ar jau pamatā esošiem veselības traucējumiem (piem., onkoloģiskām saslimšanām, aptaukošanos, cukura diabētu, kardiovaskulārām fona saslimšanām un citām hroniskām orgānu slimībām).

IVP rekomendētais intervāls otrās devas saņemšanai bērniem 5-11 gadu vecumā ir 6 nedēļas. Nepieciešamības gadījumā otro vakcīnas devu var saņemt arī, sākot 3 nedēļu intervālu, kas ir saskaņā ar vakcīnas reģistrāciju (reģistrētais intervāls starp 1. un 2. devas lietošanu ir 21 diena jeb 3 nedēļas *Comirnaty* vakcīnai un 28 dienas *Spikevax* vakcīnai).

Deva lielums jābalsta uz bērna vecumu vakcinācijas dienā.

- ✓ Ja bērnam vecumā no 5 līdz 11 gadiem kā pirmo devu netīši ievada 30 µg devu, tad otrajai devai jāsaņem viena vecumam atbilstoša 10 µg deva (0,2 ml; flakons ar oranžu vāciņu) un jāuzskata, ka primārā vakcinācija ir pabeigta.
- ✓ Ja bērnam vecumā no 5 līdz 11 gadiem kā otro devu nejauši ievada 30 µg devu, tad arī jāuzskata, ka viņam ir pabeigta primārā imunizācija.

Pfizer-BioNTech *Comirnaty* vakcīnas dažādās formas (12+ un pieaugušo devas forma (30 µg) un bērnu no 5-11 gadiem 10 µg deva) NAV savstarpēji aizstājamas.

Covid-19 vakcīnas gan bērnu, gan pieaugušo vecumā var ievadīt vienlaicīgi ar citām vakcīnām tajā pašā dienā vai jebkādā intervālā pirms un pēc Covid-19 vakcīnas saņemšanas.

Ukrainas iedzīvotāju - patvēruma meklētāju vakcinācija

Saskaņā ar pašlaik spēkā esošo regulējumu, Latvijā tiek atzīti Covid-19 vakcinācijas fakti personām, kuras saņēmušas vakcināciju ārvalstīs, ja vakcinācija veikta ar **Eiropas Zāļu aģentūrā (EZA) reģistrētām vai Pasaules Veselības organizācijas (PVO) atzītām vakcīnām**. Tas attiecināms arī uz patvēruma meklētājiem no Ukrainas, kuriem ir tiesības uz Latvijas valsts apmaksātu veselības aprūpi.

Balstoties uz publiski pieejamo informāciju, Ukrainā vakcinācijai pret Covid-19 tiek izmantotas šādas vakcīnas:

- Moderna *Spikevax* – reģistrēta EZA;
- Pfizer *Comirnaty* – reģistrēta EZA;
- Oxford/AstraZeneca *Vaxzevria* – reģistrēta EZA;
- Serum Institute of India *Covishield* – PVO atzīta (*Vaxzevria* analogs);
- Sinovac *Coronavac* – PVO atzīta (inaktivēta vīrusa vakcīna);
- Covid-19 Vaccine Janssen jeb JCOVDEN – reģistrēta EZA.

Patvēruma meklētāju vakcinācijas shēma:

- Ja **vakcinācija nav veikta**: veicama primārā vakcinācija, izmantojot jebkuru no Latvijā pieejamajām vakcīnām atbilstoši vakcinējamās personas vecumam u.c. nosacījumiem.
- Ja primārā **vakcinācija uzsākta, bet nav ievadīta otrā deva**: noslēdzama primārā vakcinācija. Otrā deva vēlams saņemt ar to pašu vakcīnu, ar ko sāka vakcinācija, bet, ja tas nav iespējams, tad kā otrā deva ievadāma kāda no pieejamajām mRNS tipa vakcīnām (*Comirnaty* vai *Spikevax*) vai – kā otrā izvēle – jebkura no pārējām Latvijā pieejamajām vakcīnām. Otrā deva ievadāma arī tad, ja pārsniegts rekomendētais intervāls otrās devas saņemšanai.

Ja pirmā deva ievadīta ar *Coronavac*, otrā deva jāsaņem pēc 4 nedēļām. Attiecībā uz *Covishield* nosacījumi par otrās devas ievadīšanas laiku ir identiski kā *Vaxzevria*.

- Ja primārā vakcinācija ir veikta, tad persona **kvalificējas balstvakcinācijai atbilstoši kopējiem nosacījumiem** par balstvakcināciju. Nosacījumi par pieaugušu personu balstvakcināciju pēc primārās vakcinācijas ar *Covishield* vai *Coronavac*, ko Latvijā neizmanto, ir šādi:

<i>Primārajā vakcinācijā saņemtās vakcīnas</i>	<i>Kam rekomendēts saņemt ?</i>	<i>Kad jāievada vakcīna?</i>	<i>Ar kādām vakcīnām: 1. prioritāte</i>	<i>Ar kādām vakcīnām: 2. prioritāte</i>	<i>E-veselībā ievada</i>
Covishield-Covishield (identiski nosacījumi kā <i>Vaxzevria</i>)	Visām personām no 18 gadu vecuma	Sākot ar 3 mēnešiem pēc 2.devas	Spikevax pilna deva (0.5 ml)	<i>Comirnaty</i> , <i>Vaxzevria</i> , <i>Nuvaxovid</i>	3. deva 1.balstvakcinācija
Coronavac - Coronavac *	Visām personām no 18 gadu vecuma	Sākot ar 6 mēnešiem pēc 2.devas	<i>Comirnaty</i> vai <i>Spikevax</i>	Covid-19 Vaccine Janssen, <i>Vaxzevria</i>	3. deva 1.balstvakcinācija

Lai apliecinātu iepriekš veiktas vakcinācijas faktu, ir jāuzrāda to apliecinošs dokuments, taču, ja objektīvu iemeslu dēļ tas nav iespējams, izņēmuma gadījumā ir jāuzticas vakcinējamās personas sniegtajai informācijai.

**Atsauces:*

1. PVO SAGE rekomendācijas, https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-vaccines-SAGE_recommendation-Sinovac-CoronaVac-2021.1
2. Costa Clemens SA, Weckx L, Clemens R, et al. Heterologous versus homologous COVID-19 booster vaccination in previous recipients of two doses of CoronaVac COVID-19 vaccine in Brazil (RHH-001): a phase 4, non-inferiority, single blind, randomised study. Lancet 2022; published online Jan 21; [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(22\)00094-0](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(22)00094-0).
3. Kanokudom S, Assawakosri S, Suntronwong N, Auphimai C, Nilyanimit P, Vichaiwattana P, Thongmee T, Yorsaeng R, Srimuan D, Thatsanatorn T, Klinfueng S, Sudhinaraset N, Wanlapakorn N, Honsawek S, Poovorawan Y. Safety and Immunogenicity of the Third Booster Dose with Inactivated, Viral Vector, and mRNA COVID-19 Vaccines in Fully Immunized Healthy Adults with Inactivated Vaccine. *Vaccines*. 2022; 10(1):86. <https://doi.org/10.3390/vaccines10010086>

Personas, kuras vakcinētas ar ES neregistrētām vakcīnām

Saskaņā ar pašlaik spēkā esošo regulējumu, Latvijā tiek atzīti Covid-19 vakcinācijas fakti personām, kuras saņēmušas vakcināciju ārvalstīs, ja vakcinācija veikta ar **Eiropas Zāļu aģentūrā (EZA) reģistrētām vai Pasaules Veselības organizācijas (PVO) atzītām vakcīnām**.

Personām, kuras iepriekš saņēmušas vakcināciju pret Covid-19 ar ES neatzītām vakcīnām, vakcinācija uzsākama un turpināma kā iepriekš nevakcinētām personām.

IV Brīdinājumi un blakusparādības

Vakcinācijas kontrindikācijas

Absolūtas kontrindikācijas, kas attiecas uz VISĀM vakcīnām:

Paaugstināta jutība pret aktīvo vielu vai jebkuru no palīgvielām.

Papildu kontrindikācijas vīrusa vektora tehnoloģijas vakcīnām (*Jcovden*):

Iepriekš novērotas kapilāru pastiprinātas caurlaidības sindroma epizodes.

Brīdinājumi un piesardzības pasākumi

Piesardzība, kas attiecas uz VISĀM vakcīnām:

smaga vai vidēji smaga akūta slimība.

Alerģiskas reakcijas anamnēzē un/vai pēc vakcinācijas

Ir jāievēro piesardzība, bet vakcīna nav kontrindicēta, ja ir bijusi jebkāda tūlītēja alerģiska reakcija pēc jebkuru vakcīnu vai injekciju (intramuskulāru, subkutānu vai intravenozu) saņemšanas. Šīm personām medicīnas personālam jāveic riska izvērtējums, lai novērtētu alerģiskas reakcijas veidu un smaguma pakāpi, un izvērtētu iespējamo ieguvumu un risku vakcinācijai. Pēc vakcinācijas šo pacientu grupu būtu jānovēro vakcīnas saņemšanas vietā 30 min.

Ja personai konstatēta nopietna alerģiska reakcija pēc Covid-19 vakcīnas ievadīšanas un, neraugoties uz to, šī persona tomēr vēlas saņemt arī nākamo vakcīnas devu, lūdzam pacientu novirzīt uz stacionāru vakcinācijas kabinetiem, kur pieejama tūlītēja stacionārā palīdzība un pastiprināta medicīniskā uzraudzība. Slimnīcu kontaktinformācija atrodama [vakcinācijas kabinetu kartē](#).

Informatīvs materiāls: Anafilakse pēc vakcinācijas pret Covid-19: aprīkojums, profilakse,

Vakcīnas_anafilakse
.pdf

simptomi un ārstēšana. un tiešaistē <https://www.zva.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-specialistiem-un-iestadem/zales/vakcinas-pret-covid-19>

Video lekcija “**Anafilakse un tās vadība**”(2021. gada 8. martā, Rīgas Stradiņa universitātes kursa ārstniecības personām “Aktuāli par vakcināciju pret Covid-19” ietvaros) – lektore Doc. Arta Bārzdiņa, docētājs, Anestezioloģijas un reanimatoloģijas katedras asistente (pētniecībā), RSU Anatomijas un antropoloģijas institūts (**45 min**). <https://panopto.rsu.lv/Panopto/Pages/Viewer.aspx?id=d88bb66e-cf16-4cbc-9ea5-acfb00ab5a3d>

Anafilakses atpazīšana apmācību video (angliski) (4 min):
<https://watch.immunizationacademy.com/en/videos/760>

Anafilakse bērniem

Eiropas Alerģijas un klīniskās imunoloģijas akadēmijas vadlīnijās ir uzsvērts, ka **bērniem ar svaru no 15 līdz 30 kg lieto EpiPen, kas satur 150 µg epinefrīna**, bet bērniem virs 30 kg tiek pielietota pieaugušajiem paredzētā forma - 300 µg autoinjektorā.

Ņemot vērā, ka 12 gadus veca pusaudža N svars ir 37 kg zēniem un 35 kg meitenēm (pēc skalām 30 kg sver 10 gadīgi bērni), tad šajā vecuma grupā anafilakses gadījumā jāizmanto tās pašas devas kā pieaugušajiem. (Atsauce: *Food Allergy and Anaphylaxis Guidelines 2014*. (EAACI - Eiropas Alerģijas un klīniskās imunoloģijas akadēmija)).

Latvijas Alergologu asociācijas rekomendācijas SARS-CoV-2 vakcinācijas smagu alerģisku reakciju riska izvērtēšanai ir pieejamas NVD tīmekļa vietnē

Ikdienas dzīves ierobežojumi nav nepieciešami

Pēc vakcinācijas nav nekādu ierobežojumu atgriezties ikdienas dzīvē (drīkst mazgāties, sportot u.t.t.).

Zāļu lietošana pēcvakcinācijas blakusparādību novēršanai

Paracetamolu vai citus temperatūru pazeminošus vai pretsāpju līdzekļus vecumam un svaram atbilstošā devā nedod uzreiz pēc vakcinācijas profilaktiskos nolūkos, bet rekomendē tajos gadījumos, ja pēc vakcinācijas paaugstinās ķermeņa temperatūra vai vērojami citi nepatīkami nevēlami pēcvakcinācijas simptomi.

Antihistamīna līdzekļi jeb pretalerģijas līdzekļi nekādā mērā neietekmē lokālo sagaidāmo reakciju rašanos vai to apjomu, jo to attīstības pamatā nav alerģiska reakcija.

Blakusparādības: vispārīga informācija

Visbiežāk pēc vakcinācijas sagaidāmas vispārzināmās, vakcīnām raksturīgās lokālās un/vai sistēmiskās blakusparādības (piem., apsārtums, pietūkums, sāpes vakcīnas injekcijas vietā, nogurums, galvassāpes, paaugstināta temperatūra u.c.), kas parasti ir viegli izteiktas un neilgā laikā izzūd bez specifiskas ārstēšanas. Vakcīnas saņēmējs jāinformē, ka gadījumā, ja blakusparādība(-s) izpaužas smagi, rada nopietnas bažas un/vai neizzūd dažu dienu laikā, ir obligāti jāvērsas pie ārsta!

Personām, kurām iepriekš veiktas injekcijas ar dermāliem filleriem, pēc mRNS vakcīnu saņemšanas var attīstīties īslaicīga sejas tūska un apsārtums.

Comirnaty un Spikevax: miokardīta un perikardīta risks

Ļoti retos gadījumos pēc vakcīnas saņemšanas novērots miokardīts un perikardīts.

Veselības aprūpes speciālistiem jāņem vērā miokardīta un perikardīta pazīmes un simptomi. Vakcinētajām personām jānorāda, ka, ja tām rodas simptomi, kas liecina par miokardītu vai perikardītu, piemēram (akūtas un ilgstošas) sāpes krūškurvī, elpas trūkums vai sirdsklauves, nekavējoties jāvērsas pēc medicīniskas palīdzības.

Ja ģimenes ārsta praksē vērsas persona ar:

- šādām klīniskajām sūdzībām:

a. *Miokardītam raksturīgie simptomi:*

- Sāpes, diskomforts, spiedoša sajūta krūtīs;
- Paātrināta sirdsdarbība, pārsitieni;
- Aizdusa, elpas trūkums;
- Sinkope

b. *Perikardītam raksturīgie simptomi:*

- Sāpes krūtīs, kas pastiprinās pie dziļas ieelpas, klepojot vai guļus stāvoklī. Sāpes mazinās sēdus stāvoklī vai noliecoties uz priekšu;
- Paātrināta sirdsdarbība, pārsitieni;

- Apgrūtināta elpošana, elpas trūkums;
- Var būt izklausāms perikarda berzes trokšnis

- un personas anamnēzē ir informācija par saņemtu mRNS COVID-19 vakcīnu (Comirnaty, Spikevax) (visbiežāk augstāk minētos simptomus novēro dažas dienas pēc otrās vakcīnas devas saņemšanas (simptomi attīstās 2-14 dienu laikā), kā arī, biežāk jauniem vīriešiem 16-30 gadu vecumā).

Atbilstoši klīniskajai situācijai un pieejamajiem resursiem ārsta praksē, pacientam veicams EKG izmeklējums un pacients nosūtāms uz tuvākās ārstniecības iestādes uzņemšanas nodaļu, vai neatliekamā gadījumā ģimenes ārsta praksē piesakāma pacienta pārvešana ar NMPD brigādi.

Jcovden : trombozes ar trombocitopēniju sindroma (TTS) risks

Jcovden lietošana būt saistīta ar ļoti reti sastopamiem trombu veidošanās gadījumiem, ko pavada trombocitopēnija (ar vai bez asiņošanas), tostarp reti smadzeņu venozā sīnusa trombozes (CVST) un diseminētas intravaskulāras koagulācijas (DIK) gadījumiem.

Veselības aprūpes speciālisti tiek aicināti būt gataviem iespējamiem DIK vai CVST gadījumiem. Vakcinētiem cilvēkiem jāiesaka nekavējoties vērsties pēc medicīniskas palīdzības, ja pēc vakcinācijas rodas šādi simptomi:

- apgrūtināta elpošana,
- sāpes krūtīs vai nepārejošas sāpes vēderā;
- pietūkušas rokas vai kājas;
- smagas vai ilgstošas galvassāpes (īpaši ilgāk par 3 dienām pēc vakcinācijas),
- neskaidra redze pēc vakcinācijas;
- asiņošana;
- multipli nelieli zilumi, sarkanīgi vai purpursarkani plankumi vai asins pūslīši zem ādas.

Personas, kurām trīs nedēļu laikā pēc vakcinācijas ar Jcovden diagnosticēta trombocitopēnija, aktīvi jāpārbauda, vai nav trombozes pazīmju. Līdzīgi, personām, kurām trīs nedēļu laikā pēc vakcinācijas ar Jcovden ir tromboze, jānovērtē trombocitopēnija.

Papildu informācija veselības aprūpes speciālistiem, kuri veic vakcināciju pret Covid-19, ir pieejama Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietnē publicētajās vēstulēs veselības aprūpes speciālistiem (1; 2). **Rīcības algoritms gadījumā, ja ir aizdomas par TTS, ir pieejams NVD tīmekļa vietnē.**

Jcovden: venozas trombembolijas (VTE) risks

Retos gadījumos pēc vakcinācijas ar Jcovden var rasties **venoza trombembolija**. Veselības aprūpes speciālisti un pacienti tiek aicināti ievērot modrību attiecībā uz šādām pazīmēm un simptomiem pēc Jcovden saņemšanas:

- elpas trūkums;
- sāpes krūškurvī;
- sāpes kājās;
- kāju pietūkums;
- nepārejošas sāpes vēderā.

Vakcīnas saņēmēji jāinformē, ka šādu simptomi gadījumā nekavējoties jāvērsas pēc medicīniskās palīdzības!

Plānojot vakcināciju, veselības aprūpes speciālistiem ir īpaši jāvērtē šīs blakusparādības rašanās risks cilvēkiem ar jau esošiem riska faktoriem. Nepieciešamības gadījumā var rekomendēt cita veida vakcīnu.

Jcoviden: imūnas trombocitopēnijas risks

Ļoti retos gadījumos pēc vakcīnas saņemšanas var rasties **imūna trombocitopēnija**. Veselības aprūpes speciālisti un pacienti tiek aicināti ievērot modrību attiecībā uz šādām pazīmēm un simptomiem četru nedēļu laikā pēc vakcīnas saņemšanas:

- spontāna asiņošana;
- asinsizplūdums;
- petehijas (sīki zemādas asinsizplūdumi).

Vakcīnas saņēmēji jāinformē, ka šādu simptomu gadījumā nekavējoties jāvērsas pēc medicīniskās palīdzības.

Plānojot vakcināciju, veselības aprūpes speciālistiem ir īpaši jāvērtē šīs blakusparādības rašanās risks cilvēkiem, kuriem jau iepriekš ir bijusi imūna trombocitopēnija. Nepieciešamības gadījumā var rekomendēt cita veida vakcīnu.

Ziņošana par blakusparādībām

- ✓ Ārstniecības personām, uzsākot pacientu vakcināciju pret Covid-19 infekciju, ir būtiski iesaistīties vakcīnas drošuma uzraudzībā un ziņot par novērotajām blakusparādībām.
- ✓ Ārstu pienākums ir ziņot par visiem nopietniem blakusparādību gadījumiem, kā arī par blaknēm, kas nav minētas zāļu aprakstā, vai tiek novērotas ilgāk par 3 dienām pēc vakcīnas saņemšanas. Ārstam ziņojot par blakusparādību gadījumu jāsniedz pilnīga, detalizēta informācija par gadījumu, kā arī jāsadarbojas ar ZVA ekspertiem iegūstot papildu datus, ja tas nepieciešams gadījuma zinātniskai izvērtēšanai un cēloņsaistības noskaidrošanai. Ziņojot par iespējamām blaknēm, lūdzam pievērst uzmanību arī īpašas intereses nevēlamiem notikumiem (AESI), pielikums Nr. V.
- ✓ Ārsts sniedz ZVA blakusparādību ziņojumu par iespējamām blaknēm, kuru rezultātā divu mēnešu** laikā pēc vakcinācijas ir iestājusies pacienta nāve. Ārsts pamato savas aizdomas par blaknes iespējamo saistību ar Covid – 19 vakcīnas lietošanu ar izmeklējumu rezultātiem un autopsijas datiem.

** Divu mēnešu laika intervāls pēc vakcinācijas noteikts, balstoties uz Covid – 19 vakcīnu zāļu aprakstos iekļauto informāciju par apstiprinātām ļoti retām blaknēm, kurām iespējams letāls iznākums (www.zva.gov.lv -> Zāļu reģistrs).

- ✓ Ja ārsts sniedz ZVA blakusparādību ziņojumu par pacienta nāvi, kuras cēlonis ir iespējami saistīts ar Covid-19 vakcināciju, ārstam jānoorganizē mirušā cilvēka ķermeņa autopsija (likuma “Par mirušā cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka audu un orgānu izmantošanu medicīnā” 6. pants nosaka, ka, neņemot vērā mirušā cilvēka dzīves laikā izteikto gribu, patologanatomiskā izmeklēšana izdarāma obligāti, ja nāves cēlonis ir dzīves laikā nediagnosticēta slimība vai nediagnosticēti profilaktisko pasākumu, ārstēšanas vai slimības sarežģījumi). Lai pieteiktu mirušā ķermeņa pārvešanu uz Patoloģijas centru autopsijas veikšanai, ārsts ziņo SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Patoloģijas centra koordinatoram, zvanot pa tālruni 67 536 036.

- ✓ Par blakusparādībām saistībā ar Covid-19 vakcīnu, ārstiem jāziņo ZVA tīmekļvietnē (sadalā “Ziņot par zāļu blaknēm, negadījumiem ar ierīcēm, biovigilanci”), aizpildot elektronisko ziņojuma veidlapu, vai arī var ziņot reģistrācijas apliecības īpašniekam. Ziņojums jāšūta tikai uz vienu no minētajām adresēm, lai novērstu dubultu ziņošanu par vienu gadījumu. Ja būs nepieciešams iegūt papildu informāciju, ZVA eksperts vai reģistrācijas apliecības īpašnieka pārstāvis sazināsies ar ziņojuma iesniedzēju.
- ✓ Ziņojot par Covid-19 vakcīnas blakusparādībām ZVA tīmekļvietnē, Jūsu ziņojumu saņems arī SPKC.
- ✓ Jebkurai ZVA sniegtai informācijai tiek garantēta drošība un konfidencialitāte. Nekāda informācija, kas varētu identificēt ziņotāju vai personu, kurai konstatēta zāļu blakusparādība, netiks nodota tālāk bez ziņotāja/personas atļaujas. Lai saņemtu palīdzību blakusparādību ziņojuma sagatavošanā vai nosūtīšanā, ir iespēja telefoniski konsultēties ar ZVA ekspertu, zvanot pa tālr. 67078400. Aktuāla informācija par blakusparādību ziņošanu saistībā ar Covid-19 vakcīnām pieejama ZVA tīmekļvietnē.
- ✓ ZVA eksperti saņemto informāciju par blakusparādībām atbilstoši apstrādās, un tālāk tā tiks ievadīta Eiropas valstu kopējā datubāzē *Eudravigilance*, kur tiks padziļināti vērtēta. Šie dati dod iespēju noskaidrot papildu informāciju par mazāk izziņātiem drošuma jautājumiem Covid-19 vakcīnām. Lai būtu iespējams objektīvi izvērtēt blakusparādību cēloņsakarību un ziņojums varētu tikt tālāk izmantots kopējā datu analīzē, nepieciešams sniegt iespējami pilnīgu un precīzu informāciju par lietoto vakcīnu un konstatēto blakusparādību - jānorāda vakcīnas oriģinālais nosaukums, sērijas numurs, iespējami precīzs vakcinācijas laiks un blakusparādību rašanās laiks, to ārstēšanā lietotie līdzekļi, iznākums, vienlaikus lietotās zāles u. c. dati atbilstoši blakusparādību ziņojuma veidlapā norādītām prasībām.

V Citi jautājumi

Konsīliji par vakcināciju pret Covid- 19

Pacientu nosūta uz konsīliju, ja:

- anafilakse pēc 1.vakcīnas devas saņemšanas;
- anafilakse uz kādu no vakcīnas sastāvā esošām vielām;
- ja bijis ārsta speciālista slēdziens, ka vakcinācija jāatliek uz ilgāku laiku par 3 mēnešiem

Konsīliji par vakcināciju pret Covid-19 tiek **organizēti attālināti** tikai klīniskajās universitātes slimnīcās:

- bērniem – tikai Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā;
- pieaugušajiem pēc izvēles, vēlams, slimnīcā, kurā notiek pamatslimības uzraudzība vai tiek veikta pamatslimības ārstēšana:
 - Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā,
 - Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā,
 - Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, ja pieaugušo vecums sasniegts nesen.

Lai pacientu nosūtītu uz konsīliju, ģimenes ārsts sagatavo **e-nosūtījumu**, kurā iekļauj zemāk norādīto informāciju par personas veselības stāvokli. E-nosūtījuma aizpildīšanas nosacījumi:

- Laukā nosūtīšanas pakalpojums norādot, konsīlijs par vakcināciju pret Covid-19;

- Nosūtījuma laikā anamnēze ir jāsniedz sekojoša informācija:
- Sindroms un tā noteikšanas datums;
- Slimības pamatdiagnoze un tās noteikšanas laiks;
- Pamatdiagnozi apstiprināšie laboratorie dati un to iegūšanas datumi;
- Blakusslimības un to noteikšanas laiks;
- Pašlaik vakcinācijas kontekstā lietojamie medikamenti ar laika norādēm;
- Vai ir bijusi SARS-CoV-2 infekcija? Nē, Jā, tad no ___ līdz ___;
- Vai pacients vēlas vakcinēties? Jā, Nē, minēt iemeslu;
- Laborators(-i) vai cita izmeklējuma apstiprinājums(-i) nosūtīšanas iemeslam uz konsīliju;
- Ģimenes ārsta (ĢĀ) vai cita speciālista priekšlikums vakcinēt - Jā, Atlikt vakcināciju;
- ĢĀ vai speciālista pamatojums novirzei no regulārās vakcinācijas ar laika norādēm;
- Nosūtītāja kontaktinformācija, tālrunis, e- pasts papildus saziņai pēc nepieciešamības.

Personas pieteikšanu uz Covid-19 vakcinācijas konsīliju nodrošina ģimenes ārsta prakse, vai cita ārstniecības persona sazinoties ar ārstniecības iestādi, vēlams, elektroniski vai telefoniski un sniedzot informāciju par personu, kurai ir sagatavots e-nosūtījums.

Iestādes nosaukums	Elektroniskā pasta adrese	Tālruņa numurs
Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, SIA	vakcina@aslimnica.lv	+371 67042349 vai +371 67042333
Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, VSIA	info@stradini.lv	+ 371 67095393
Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, VSIA	vakcinacijascentrs@bkus.lv	+371 67621664

Universitātes klīnikas pēc nepieciešamības var pieprasīt papildus informāciju. Vismaz viens no konsīlija dalībniekiem ir infektologs.

Universitātes klīnikas konsīlija slēdzienu sagatavos 10 darba dienu laikā un rezultāts pievieno e-nosūtījumam e- veselībā.

Vakcinācija dienas stacionārā

Vakcinācija **klīnisko universitātes slimnīcu dienas stacionāros** pacientiem veicama šādos gadījumos:

- trombocitopēnijām, īpaši imūnām trombocitopēnijām (ITP);
- zināmu idiopātisku anafilaksi;
- zināmu mastocitozi;
- iepriekš bijusi anafilakse no citas (jebkādas) vakcīnas;
- IgE (ātrā tipa reakcijas (ne tikai anafilakse)) pret vairākiem medikamentiem.

Vakcinācija dienas stacionārā tiek veikta ar speciālista vai ģimenes ārsta nosūtījumu.

Speciālista konsultācija jautājumos par vakcināciju pret Covid-19

Vakcinācijas pakalpojumu sniedzējiem ir iespēja saņemt speciālista attālinātu konsultāciju klīniskajās universitātes slimnīcās neskaidros jautājumos par vakcināciju pret Covid-19.

Lai saņemtu speciālistu konsultāciju ir jāraksta e-pasta vēstule, norādot neskaidro jautājumu un tālruni:

Par bērniem

BKUS – vakinacijascentrs@bkus.lv

Par pieaugušajiem:

RAKUS- maris.liepins@aslimnica.lv

PSKUS – epidemiologi@stradini.lv

E-pasts izmantojams tikai vakcinētājiem!

Par vakcīnu iznīcināšanu

Pēc Farmācijas likumā noteiktās definīcijas vakcīnas ir zāles.

- ✓ Saskaņā ar 22.05.2012. Ministru kabineta noteikumu Nr.353 „Ārstniecības iestādēs radušos atkritumu apsaimniekošanas prasības” 3.punktu, nederīgās vai nekvalitatīvās zāles, kuras netiek atdotas atpakaļ piegādātājiem, klasificējamās kā bīstamie atkritumi vai atkritumi, ar kuriem rīkojas kā ar bīstamajiem atkritumiem.
- ✓ Līdz ar to ārstniecības iestāde, atbilstoši 27.03.2007. Ministru kabineta noteikumu Nr.220 „Zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtība ārstniecības iestādēs un sociālās aprūpes institūcijās” 52.punktu, nodrošina neizmantoto vakcīnu iznīcināšanu vai nodošanu iznīcināšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par bīstamajiem atkritumiem.

Par Vienoto vakcinācijas tīklu

Vienots vakcinācijas tīkls (turpmāk – ViVaT) atvieglo personu pieraksta organizēšanu Covid-19 vakcinācijai gan no iedzīvotāju, gan ārstniecības iestādes puses, vakcinācijas fakta reģistrēšanu E-veselībā un vakcīnu pasūtīšanu.

- ✓ Ar ViVaT var strādāt tikai no ārstniecības iestādes programmnodrošinājuma (ārstniecības iestādes informācijas sistēmas)

Ārstniecības iestādes, kuras izmanto kādu no ārstniecības iestāžu informācijas sistēmām, aicinām sazināties ar šīs sistēmas uzturētāju par iespējām lietot ViVaT.

Ārstniecības iestādes, kuras neizmanto nevienu no ārstniecības iestāžu informācijas sistēmām, aicinām sazināties ar kādu no zemāk minētajiem informācijas sistēmu uzturētājiem, kuri var nodrošināt iespēju ārstniecības iestādei lietot ViVaT:

SmartMedical	Blue Bridge Technologies, SIA www.smartmedical.lv
Ārsta Birojs	SIA Meditec www.meditec.lv
Medius	AS "RPH Business Support" www.medius.lv
ProfDoc	Sia Profdoc, www.profdoc.lv

Ārstniecības iestāde, izmantojot ViVaT integrēto iestādes programmnodrošinājumu (ārstniecības iestādes informācijas sistēma) nodrošina:

- vakcinācijas pret Covid-19 fakta fiksēšanu ViVaT;
- ārstniecības iestādes informācijas sistēmas pierakstu sistēmas kalendāra Covid -19 vakcinācijai integrāciju ar ViVaT;
- informācijas par personas izteikto vēlēšanos veikt vakcināciju pret Covid-19 iesniegšanu ViVaT;
- vakcīnu pasūtījumu (tai skaitā Covid-19 vakcīnu atlikuma) datu nodošanu Slimību profilakses un kontroles centra EPIDEM sistēmai.

Papildu informācija pacienta konsultēšanai par vakcināciju

Vakcīnas efektivitāte

- Vakcīnām, kuras primārajai vakcinācijai jālieto divu devu shēmas veidā (t.i., Comirnaty, Spikevax, Nuvaxovid), ir nepieciešamas divas secīgas devas, lai panāktu vēlamo imunoloģisko efektu un aizsardzību pret Covid-19. Pacienti jāinformē par 2 devu kursa nozīmīgumu aizsardzības veidošanā. Lietojot Jcovden, primārās vakcinācijas kursa pabeigšanai ievadāma tikai viena deva, taču IVP rekomendē pēc 8-12 nedēļām vai vēlāk ievadīt otru devu, izmantojot kādu no mRNS tipa vakcīnām, lai panāktu labāku individuālo aizsardzību.
- Primārās vakcinācijas sniegtā aizsardzība nav tūlītēja; vakcinācija sastāv no 2 devām (vai vienas Jcovden devas), un maksimāla efektivitāte tiek panākta 15 dienas pēc primārās vakcinācijas kursa pabeigšanas. Balstvakcinācija turpretī pastiprina jau iepriekš iegūto imunitāti un sniedz efektu jau neilgi pēc balstvakcinācijas devas saņemšanas.
- Neviena vakcīna nesniedz 100 % efektivitāti, taču tās uzrāda augstu efektivitāti pret smagu slimības gaitu, hospitalizāciju un mirstību.
- Vakcinētām personām jāturpina sekot valstī noteiktajām rekomendācijām par epidemioloģiskās drošības pasākumiem.

SARS-CoV-2 testa rezultātu interpretācija vakcinētām personām

- Vīrusa identifikācijas testi: iepriekš saņemta vakcīna pret Covid-19 **neietekmēs** SARS-CoV-2 nukleīnskābju amplifikācijas vai antigēna noteikšanas testa rezultātus un to interpretāciju.

Pielikums I

Pārbaudes punktu saraksts (*Checklist*) Covid-19 vakcinācijai

Vakcinācijas dienas sākumā

- Atbilstoši dienā paredzētajam vakcinējamo cilvēku skaitam, pārliecināties par pietiekamu attiecīgo daudzumu:
 - ✓ vakcīnas daudzdevu flakonu skaitu, proporcionāli attiecīgās dienas pierakstam
 - ✓ vakcinācijas šļirču un adatu skaitu
 - ✓ (tikai Pfizer/BioNTech vakcīnai) šķaidīšanas šļirču un adatu skaitu
 - ✓ (tikai Pfizer/BioNTech vakcīnai) 0,9 % NaCl šķīdums, ja tāds ir nepieciešams
 - Pārliecināties par uzglabāšanas temperatūru ledusskapī (+2°C līdz +8°C) un vakcīnu derīguma termiņu
 - Individuālie aizsarglīdzekļi personālam
 - Antiseptiskie līdzekļi
 - Adrenalīns 300 mikrogrami pildspalvveida pilnšļircē, adrenalīns, pulsa oksimetrs, skābekļa balons
- Persona, kura lieto beta blokatorus, saņem identisku adrenalīna devu kā jebkura cita persona ar anafilaktisku reakciju – 300 mikrogrami, maksimāli 500 mikrogrami. Pacienti, kuri lieto beta blokatorus un kuriem sākas anafilaktiska reakcija pēc vakcinācijas, reizēm var nereaģēt uz adrenalīna ievadi. Šādos gadījumos jāievada glukagons 1-5 mg IV 5 minūšu laikā, kam seko glukagona ievade nepārtrauktā infūzijā 5-15 mcg/minūtē. Ātra glukagona ievade var izraisīt vemšanu. Atsauce.
- Kontainers izlietotajām adatām

Ir izvietota norāde, kur pacients var droši atrasties nākamās 15 minūtes (30 minūtes, ja anamnēzē smaga alerģiska reakcija vai anafilakse), lai novērotu uz tūlītēju nevēlamu notikumu pēc vakcinācijas attīstību).

Pielikums II

CoVid-19 vakcīnu pieprasījuma veidlapa ir pieejama SPKC tīmekļa vietnē:

<https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinu-pret-covid-19-pasutisana>

Pārskats par vakcīnu norakstīšanu ir pieejams SPKC tīmekļa vietnē

<https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinu-pret-covid-19-pasutisana>

Vakcinācijas iestādēm ir jāsniedz informācija par visām norakstītajām devām, aizpildot pārskatu par vakcīnu norakstīšanu un katru mēnesi no 10. līdz 15. datumam nosūtot to SPKC uz e-pasta adresi vakcinuuzskaite@spkc.gov.lv

Pielikums III

Vakcīnu pārskata tabula

Lūdzam skatīt arī vakcīnu [zāļu aprakstus](#), kuros sniegta pilnīgu un aktuālu informāciju par šīm vakcīnām un kas ir vienmēr jāņem vērā darbā ar vakcīnām.

	Comirnaty 30 µg (no 12 g. v.) (violets vāciņš)	Comirnaty 10 µg (5-11 g.v. (oranžs vāciņš)	Comirnaty Original/Omicron BA.1 (15/15 mikrogrami)	Spikevax 0,2 mg/ml (sarkans vāciņš)	Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 (50 mcg/50 mcg)mL	Jcovden (Janssen)	Novavax Nuvaxovid
Neatvērta flakona uzglabāšana ledusskapī +2°C līdz +8°C Atkārtoti nesasaldē!	1 mēnesis (31 diena). Šajā laikā iekļaujas arī piegādes laiks no lieltirgotavas līdz vakcinācijas kabinetam.	10 nedēļas, iekļaujoties kopējā 12 mēnešu derīguma laikā. Pirms lietošanas neatvērtus flakonus var uzglabāt līdz 12 h istabas temperatūrā (no +8 līdz +30 °C)	10 nedēļas, iekļaujoties kopējā 12 mēnešu derīguma laikā. Pirms lietošanas neatvērtus flakonus var uzglabāt līdz 12 h istabas temperatūrā (no +8 līdz +30 °C)	30 dienas, ja tiek piemērots 9 mēnešu kopējais uzglabāšanas laiks saldētavā, vai 14 dienas (ja tiek piemērots 12 mēnešu kopējais uzglabāšanas laiks saldētavā)	30 dienas, ja tiek piemērots 9 mēnešu kopējais uzglabāšanas laiks saldētavā, vai 14 dienas (ja tiek piemērots 12 mēnešu kopējais uzglabāšanas laiks saldētavā)	11 mēneši (vienu periodu; nedrīkst atkārtoti sasaldēt)	9 mēneši * Neatvērta Nuvaxovid vakcīna 25 °C temperatūrā ir stabila līdz 12 stundām
Uzglabāšana saldētavā no – 25°C līdz –15 °C Atkārtoti nesasaldē!	Kopējā glabāšanas termiņa laikā vienu laika periodu līdz 2 nedēļām. Pēc tam vai nu atkausēt lietošanai vai atlikt atpakaļ uzglabāšanai saldētavā no – 90°C līdz –60 °C, ja atļauj kopējais	-	-	9 mēneši -50 līdz -15 °C temperatūrā, ja izmanto 30 dienu uzglabāšanas laiku ledusskapī 12 mēneši -50 līdz -15 °C temperatūrā, ja piemēro 14 dienu	9 mēneši -50 līdz -15 °C temperatūrā, ja izmanto 30 dienu uzglabāšanas laiku ledusskapī 12 mēneši -50 līdz -15 °C temperatūrā, ja piemēro 14	2 gadi	Nav atļauta

	glabāšanas termiņš.			uzglabāšanas laiku ledusskapī	dienu uzglabāšanas laiku ledusskapī		
Uzglabāšana saldētavā no – 90°C līdz –60 °C Atkārtoti nesasaldē!	15 mēneši. Atkausēšanu skatīt <u>lietošanas</u> <u>instrukcijā</u> un <u>mājaslapā</u>	12 mēneši. Informāciju par atkausēšanu skatīt <u>zāļu aprakstā (57.</u> <u>lpp.)</u>	12 mēneši. Informāciju par atkausēšanu skatīt zāļu aprakstā	Jāuzglabā -50 līdz -15 °C temperatūrā	Jāuzglabā -50 līdz -15 °C temperatūrā	Nav atļauta	Nav atļauta
Vakcīnas uzglabāšana ievilkta šīrcē *	6 stundas			Nekavējoties jāizlieto			Nekavējoties jāizlieto
Uzglabāšana pēc flakona pirmās caurduršanas	6 stundas pēc atšķaidīšanas no +2 līdz +30 °C	Pēc atšķaidīšanas jāizlieto 12 h laikā , uzglabājot temperatūrā no +2 līdz +30 °C	12 h , uzglabājot temperatūrā no +2 līdz +30 °C	19 stundas no 2 °C līdz 25 °C temperatūrā pēc flakona aizbāžņa pirmās caurduršanas	19 stundas no 2 °C līdz 25 °C temperatūrā pēc flakona aizbāžņa pirmās caurduršanas	Ne ilgāk kā sešas stundas , uzglabājot temperatūrā no +2°C līdz +8°C; vai ne ilgāk kā trīs stundas , atstājot istabas temperatūrā, kas nav augstāka par 25°C.	Pēc pirmās caurduršanas uzglabāt no 2 °C līdz 25 °C temperatūrā, izlietot 6 stundu laikā.
Devu skaits flakonā	6 devas	10 devas (pēc atšķaidīšanas)	6 devas	10 devas pa 0,5 ml vai 20 devas pa 0,25 ml	5 devas	5 devas	10 devas
Sekundārais iepakojums	195 flakoni iekoti 23x23x4cm kastītē	10 flakoni	10 flakoni	100 devas = 10 flakoni 13x5x6cm kastītē		50 devas	100 devas =10 daudzdevu flakoni
Serializācijas check out	Šobrīd nav veicama			No marta			
Papildu informācija	Comirnaty <u>mājaslapā</u> Pfizer klientu centrā 67035775	<u>Zāļu aprakstā</u>		<u>www.modernaco</u> <u>vid19global.com</u> <u>https://watch.im</u> <u>munizationacade</u>		<u>www.covid19va</u> <u>ccinejanssen.co</u> <u>m</u>	Zāļu aprakstā NovavaxCovid Vaccine.com

	https://watch.immunizationacademy.com/en/videos/759			my.com/en/videos/762		https://www.who.int/publications/m/item/janssen-ad26-cov2-s-recombinant-covid-19-vaccine	
Intervāls starp devām primārajā vakcinācijā	21 –28 dienas, saskaņā ar IVP rekomendāciju	Saskaņā ar IVP rekomendāciju: 6 nedēļas Saskaņā ar ZA: 21 diena	-	28 dienas	-	Nepieciešama 1 deva	3 nedēļas
Vecums	12+	5-11 gadi	12+	0,5 ml jeb 100 mikrogramu deva: saskaņā ar IVP rekomendāciju: no 26 g.v. Saskaņā ar zāļu aprakstu: 12+ 0,25 ml jeb 50 mikrogramu deva: 6+	12+	18+	12+ primārajai vakcinācijai 18+ balstvakcinācijai
Seniori 65+	Jā	Nav piemērojams	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Jebkura blakus saslimšana vai samazināta imunitāte	Piemērota	Piemērota	Piemērota	Piemērota	Piemērota	Piemērota	Piemērota
Aizsardzība pēc pirmās devas	Nepietiekama	Nepietiekama	-	Nepietiekama	-	Personu aizsardzība sākas aptuveni 14 dienu laikā pēc vakcinācijas.	Nepietiekama

Nepatīkamas reakcijas pēc vakcinācijas	Izteiktāk pēc 2. devas mazāk senioriem	Izteiktāk pēc 2. devas	Līdzīgi kā oriģinālajai vakcīnai	Izteiktāk pēc 2. devas, mazāk senioriem	Līdzīgi kā oriģinālajai vakcīnai	Mazāk izteiktas senioriem	Izteiktāk pēc 2. devas, mazāk izteiktas senioriem
--	---	------------------------	----------------------------------	--	----------------------------------	---------------------------	--

* Zāles ievada atbilstoši to lietošanas instrukcijā noteiktajam, piemēram, Moderna: „No mikrobioloģiskā viedokļa vakcīna **jāizlieto nekavējoties. Ja vakcīna netiek izlietota nekavējoties, par tās uzglabāšanas laiku un apstākļiem atbild lietotājs.** Ar atkausētiem flakoniem un **piepildītām šļircēm** var rīkoties istabas apgaismojumā”.

Pielikums IV

Iestādes, kura veic vakcināciju, nosaukums un reģistrācijas kods

Veidlapa personas veselības stāvokļa novērtēšanai pirms vakcinācijas pret Covid-19*

Veidlapas ērti izdrukājamā formā latviešu, krievu un angļu valodā ir pieejamas : [Veidlapa](#)

PERSONAS SADAĻA (vecumā 12 +) Datums _____

Personas vārds, uzvārds _____

Personas kods

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Lūdzu atbildēt uz šādiem jautājumiem par Jūsu veselības stāvokli (*apvelciet atbilstoši*):

Vai Jums ir zināma alerģija pret jebkuru no vakcīnas sastāvā esošajām vielām (polietilēnglikolu (PEG) vai citu pegilētu molekulu saturošām vielām)?	Jā	Nē
Vai Jums ir bijušas anafilaktiskas reakcijas (smaga alerģiska reakcija) pēc jebkuras vakcīnas vai injicējama medikamenta ievadīšanas?	Jā	Nē
Vai šobrīd jūtat kādus akūtas infekcijas simptomus, Jums ir paaugstināta temperatūra vai citas sūdzības par pašsajūtu?	Jā	Nē
Vai šobrīd lietojat imūnsupresējošus medikamentus, glikokortikosteroīdus, bioloģiskos medikamentus, beta blokatorus?	Jā	Nē
Vai Jums ir grūtniecība (sievietēm)?	Jā	Nē
Vai pēdējo 14 dienu laikā esat saņēmis kādu vakcīnu?	Jā	Nē
Vai Jums ir bijusi konstatēta Covid-19 infekcija ar pozitīvu SARS-CoV-2 PCR testa rezultātu?	Jā	Nē
Vai Jūs esat jau saņēmis kādu Covid-19 vakcīnu?	Jā	Nē
Vai Jūs lietojat perorālos kontracepcijas līdzekļus (sievietēm)?	Jā	Nē
Vai Jūs smēķējat?	Jā	Nē
Vai Jums pēdējo triju mēnešu laikā ir bijusi nopietna, ilgstoša (45< min) ķirurģiska operācija?	Jā	Nē
Vai Jums pēdējā mēneša laikā ir bijis ilgstoši ierobežots kustīgums, piemēram, sēžot 14 stundas no vietas vai gulot ilgāk par 12 stundām (gultas režīms pēc ķirurģiskas iejaukšanās, lūzumiem)?	Jā	Nē
Vai Jums pēdējo triju mēnešu laikā ir bijis kājas lūzums, gūžas vai ceļa protezēšana?	Jā	Nē
Vai pēdējo triju mēnešu laikā esat ārstējies slimnīcā miokarda infarkta, sirds mazspējas vai mirdzaritmijas dēļ?	Jā	Nē
Vai Jums ir bijuši trombi?	Jā	Nē
Vai pašlaik saņemat ķīmijterapiju audzēja dēļ?	Jā	Nē
Vai Jums iepriekš ir bijusi imūna trombocitopēnija (bijusi asiņošana zema trombocītu līmeņa dēļ vai veidojas zilumi vai virspusēja asiņošana ādā un ar šo problēmu esat hematologa uzskaitē)?	Jā	Nē
Vai Jums ir diagnosticēts kapilāru caurlaidības sindroms (šķidruma noplūde no sīkajiem asinsvadiem)?	Jā	Nē

Attiecībā uz epidemioloģiskiem riskiem, saņemot balstvakcināciju

Vai Jums ir ilgstoša savstarpēja saskarsme ārpus mājsaimniecības ar citām personām, nonākot fiziskā kontaktā vai ilgstoši tuvāk par diviem metriem, atrodoties iekštelpās (piemēram, klasē, sanāksmju zālē, slimnīcas uzgaidāmajā telpā, kabinetā) vai regulāri pārvietojoties ar sabiedrisko transportu ilgāk par 15 minūtēm?	Jā	Nē
Vai Jums ir paaugstināta iespēja inficēties, atrodoties tiešā saskarsmē un kontaktējoties ar personām, kuru veselības stāvoklis nav zināms?	Jā	Nē
Vai Jums ir hroniska slimība (arteriālā hipertensija, bronhiālā astma, cukura diabēts u.c.)?	Jā	Nē

Persona apliecina, ka ir sniegusi patiesu informāciju un ka ārstniecības persona ir sniegusi informāciju par vakcināciju.

Personas likumiskais pārstāvis, ja anketu neaizpilda persona

Vārds. Uzvārds _____

Vakcinējamās personas (vai likumiskā, pilnvarotā pārstāvja)

paraksts

_____ Paraksta atšifrējums _____

Veidlapa bērna vecumā no 5 līdz 11 gadiem veselības stāvokļa novērtēšanai pirms vakcinācijas pret Covid-19

PERSONAS SADAĻA

Datums _____

Bērna vārds, uzvārds _____

Bērna Personas kods

						-					
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Likumiskais pārstāvis _____

Lūdzu atbildēt uz sekojošiem jautājumiem par Jūsu bērna veselības stāvokli (*atbilstošo apvelciet*):

Vai bērnam ir zināma alerģija pret jebkuru no vakcīnas sastāvā esošajām vielām (polietilēnglikolu (PEG) vai citu pegilētu molekulu saturošām vielām)?	Jā	Nē
Vai bērnam ir bijušas anafilaktiskas reakcijas (smaga alerģiska reakcija) pēc jebkuras vakcīnas vai injicējama medikamenta ievadīšanas?	Jā	Nē

Vai šobrīd bērnam ir akūtas infekcijas simptomi, piem., paaugstināta temperatūra, vai ir citas sūdzības par pašsajūtu?	Jā	Nē
Vai bērns pašlaik lieto imūnsupresējošas zāles, glikokortikosteroīdus, bioloģiskos medikamentus vai beta blokatorus?	Jā	Nē
Vai bērnam ir bijusi konstatēta Covid-19 infekcija (ko apliecina pozitīvs SARS-CoV-2 PCR testa rezultāts)?	Jā	Nē
Vai bērns jau ir saņēmis kādu Covid-19 vakcīnu?	Jā	Nē

Likumiskais pārstāvis apliecina, ka sniegtā informācija ir patiesa un ārstniecības persona ir sniegusi informāciju par vakcināciju, t. sk. par iespējamām nevēlamajām blakusparādībām un rīcību to gadījumā.

Likumiskā pārstāvja paraksts

Paraksta atšifrējums _____

ĀRSTNIECĪBAS PERSONAS SADAĻA

Personas vecums pilnos gados _____

Apzinātie riska faktori:

☐ NAV

☐ IR _____

Informācija par ievadāmo vakcīnu:-

Vakcīnas nosaukums	Atzīme par izmantojamo vakcīnu	Ievadāmās vakcīnas daudzums ml
<i>Orginālās vakcīnas</i>		
12+ Comirnaty 30 µg EU/1/20/1528/001 <i>Flakona vāciņš violetā krāsā</i>	☐	
5-11 Comirnaty 10 µg EU/1/20/1528/004 <i>Flakona vāciņš oranžā krāsā</i>	☐	
<i>Spikevax</i>	☐	
<i>JCOVDEN</i>	☐	
<i>Nuvaxovid</i>	☐	
<i>Pielāgotās vakcīnas</i>		
Comirnaty Original/Omicron BA.1 EU/1/20/1528/006 <i>Flakona vāciņš pelēkā krāsā</i>	☐	
Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 EU/1/20/1507/005 <i>Flakona vāciņš zilā krāsā</i>	☐	

Ārstniecības personas piezīmes un lēmums par atļauju vai atteikumu veikt vakcināciju:

Vakcinācija atļauta ☐

Vakcinācija atlikta līdz _____

Vakcinācija
kontrindicēta, jo _____

Ārstniecības persona, kura veica apskati pirms vakcinācijas, – vārds, uzvārds, ārstniecības iestāde, amats

Paraksts _____

Ievadītās vakcīnas nosaukums,
sērijas nr. un daudzums

Ārstniecības persona, kura veica vakcīnas ievadi, – vārds, uzvārds

Paraksts _____

*Veidlapas uzglabāšanas ilgums ir 5 gadi

Pielikums V

Uzraugāmie īpašas intereses nevēlami notikumi COVID – 19 vakcīnām*

Slimības pastiprināšanās pēc vakcinācijas
Akūts aknu bojājums (mazspēja)
Akūts diseminēts encefalomiēlīts
Akūts nieru bojājums (mazspēja)
Akūts pankreatīts
Akūts respiratora distresa sindroms
Anafilakse
Anosmija/ageizija
Apsaldējumam līdzīgi ādas bojājumi
Bella paralīze
Encefalīts
Erythema multiforme
Gijēna-Barē sindroms
Injekcijas vietas celulīts/abscess
Mielīts
Miokardīts
Multisistēmu iekaisuma sindroms bērniem un pieaugušajiem
Narkolepsija
Perikardīts
Rabdomiolīze
Sensorineirāls dzirdes zudums
Stīvena-Džonsona sindroms
Subakūts tireoidīts
Toksiskā epidermas nekrolīze
Toksiskā šoka sindroms
Trombocitopēnija
Tromboze
Trombozes un trombocitopēnijas sindroms

*COVID-19 vakcīnu uzraudzības kontekstā vakcīnu drošuma uzraudzība ir ātri jāpielāgo jaunākām uzraudzības metodēm un jānodrošina, lai informācija par iespējamām novērotām blaknēm pēc vakcinācijas tiek ātri apkopota un apstrādāta sabiedrības drošības interesēs.

Tāpēc ir izstrādāts īpašas intereses nevēlamu notikumu saraksts (AESI), kas var palīdzēt identificēt svarīgākos teorētiskos riskus, lai par tiem varētu paziņot un lielās datubāzēs, piemēram, ES datubāzē Eudravigilance ātri identificētu statistiskus signālus un pēc tam atbildīgās iestādes un zāļu reģistrācijas īpašnieki zinātniski izvērtētu to iespējamo cēlonisko saistību ar vakcīnu.

AESI sarakstu un definīcijas ir izstrādājusi īpaša zinātnisku ekspertu darba grupa (Brighton collaboration <https://brightoncollaboration.us/new-wgs-develop-cds-covid-aesi>)

Pielikums VI

Primārā vakcinācija un balstvakcinācija pret Covid-19 ir ieteicama neraugoties uz pārslimošanu ar Covid-19.

Primārās vakcinācijas shēma (izņemot imūnsupresētās personas)

Vecuma grupa	5-11 gadi	12-17 gadi	18 gadi un vairāk
Primārā vakcinācija*			
Izmantojamās vakcīnas	Originālās vakcīnas - <i>Comirnaty</i> 10 µg (oranžs vāciņš), 2 devu kurss 0,2 ml, <u>IR JĀŠĶAIDA.</u> - intervāls līdz 2. devai - 6 nedēļas (IVP ieteikumi) vai 21-28 dienas; - <i>Spikevax</i> (no 6 gadiem), 2 devu kurss 0,25 ml, - Intervāls līdz otrajai devai 6 nedēļas (IVP ieteikumi) vai 28 dienas.	1. Originālās vakcīnas - <i>Comirnaty</i> (violetš vāciņš), 2 devu kurss 0,3 ml, <u>IR JĀŠĶAIDA.</u> - intervāls līdz 2. devai - 21-28 dienas; - <i>Spikevax</i> , 2 devu kurss ✓ 0,5 ml, ✓ intervāls līdz 2. devai 28 dienas; - <i>Nuvaxovid</i> , 2 devu kurss 0,5 ml, - intervāls 21 diena līdz 2. devai. 2. Pielāgotās vakcīnas pēc IVP rekomendācijām - <i>Comirnaty Original/Omicron BA.1</i> , 2 devu kurss 0,3 ml, - NAV JĀŠĶAIDA, - intervāls līdz 2. devai - 21-28 dienas; - <i>Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1</i> , (2 devu kurss) 0,5 ml, - intervāls līdz 2. devai 28 dienas.	1. Originālās vakcīnas - <i>Comirnaty</i> (violetš vāciņš), 2 devu kurss 0,3 ml, <u>IR JĀŠĶAIDA.</u> - intervāls līdz 2. devai - 21-28 dienas; - <i>Spikevax</i> , 2 devu kurss ✓ 0,5 ml, ✓ intervāls līdz 2. devai 28 dienas; - <i>Nuvaxovid</i> , 2 devu kurss 0,5 ml, - intervāls 21 diena līdz 2. devai; - <i>Jcovden</i> , vienas devas kurss 0,5 ml. - Personai jāsniedz informācija par balstvakcinācijas nepieciešamību pēc 8 nedēļām 2. Pielāgotās vakcīnas pēc IVP rekomendācijām - <i>Comirnaty Original/Omicron BA.1</i> , 2 devu kurss 0,3 ml, - NAV JĀŠĶAIDA, - intervāls līdz 2. devai - 21-28 dienas; - <i>Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1</i> , (2 devu kurss) 0,5 ml, - intervāls līdz 2. devai 28 dienas.

* Pēc pārslimošanas ar Covid-19 (pēc pirmajiem simptomiem vai pirmā pozitīva testa, ja slimība noritēja bez simptomiem) 1. poti var veikt pēc 30 dienām. Ja saslimst starp 1. un 2. poti, tad ievēro paredzēto intervālu līdz 2. devai vai pēc izolācijas beigām, kad ir uzlabojies personas veselības stāvoklis (lēmumu pieņem ārstniecības persona).

Primārās vakcinācijas shēma imūnsupresētām personām

Imūnsupresijas pacienti ir:

- ✓ Aktīva vai nesena terapija pacientiem ar solido orgānu audzējiem vai hematoloģiskām saslimšanām;
- ✓ Pacienti pēc solido orgānu vai hematopoētisko cilmes šūnu transplantācijas;
- ✓ Smags primārs imūndeficīts;
- ✓ HIV infekcija ar CD4 šūnu skaitu <50;
- ✓ Aktīva terapija ar kortikosteroīdiem augstās devās, alkilējošiem medikamentiem, antimetabolītiem, TNF blokatoriem un citiem imūnsupresējošiem vai imūnmodulējošiem bioloģiskajiem preparātiem;
- ✓ Pacienti ar ilgstošu dialīzi;
- ✓ Citi pacienti pēc ārsta lēmuma.

Saskaņā ar IVP rekomendāciju vakcinācija stingri rekomendējama imūnsupresētiem cilvēkiem un viņu ciešām kontaktpersonām un rekomendējama balstvakcinācija.

Vecums	5-11 gadi	12-17 gadi	18 gadi un vairāk
Primārā vakcinācija*			
Izmantojamās vakcīnas	Orģinālās vakcīnas - Comirnaty 10 µg (oranžs vāciņš), 3 devu kurss 0,2 ml, <u>IR JĀŠKAIDA</u>; - intervāls līdz 2.devai - 6 nedēļas (IVP ieteikumi) vai 21-28 dienas; 3. deva 28 dienas pēc 2. devas - Spikevax (no 6 gadiem), 3 devu kurss 0,25 ml, - intervāls līdz 2.devai - 6 nedēļas (IVP ieteikumi) vai 28 dienas. 3. deva 28 dienas pēc 2. devas	1. Orģinālās vakcīnas - Comirnaty (violetš vāciņš), 3 devu kurss ✓ 0,3 ml, ✓ <u>IR JĀŠKAIDA</u>, ✓ intervāls līdz 2.devai - 21-28 dienas; ✓ intervāls 28 dienas līdz 3.devai; - Spikevax , 3 devu kurss ✓ 0,5 ml, ✓ intervāls līdz 2. devai 28 dienas; ✓ intervāls 28 dienas līdz 3.devai; - Nuvaxovid, 3 devu kurss ✓ 0,5 ml, ✓ intervāls 21 diena līdz 2.devai. ✓ intervāls 28 dienas līdz 3.devai. 2. Pielāgotās vakcīnas pēc IVP rekomendācijām - Comirnaty Original/Omicron BA.1, 3 devu kurss ✓ 0,3 ml, ✓ NAV JĀŠKAIDA, ✓ intervāls līdz 2.devai - 21-28 dienas; ✓ intervāls 28 dienas līdz 3.devai; - Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1, 3 devu kurss ✓ 0,5 ml, ✓ intervāls 28 dienas līdz 2.devai; ✓ intervāls 28 dienas līdz 3.devai.	1. Orģinālās vakcīnas - Comirnaty (violetš vāciņš), 3 devu kurss • 0,3 ml, • <u>IR JĀŠKAIDA</u>; • intervāls līdz 2.devai - 21-28 dienas; • intervāls 28 dienas līdz 3.devai; - Spikevax, 3 devu kurss • 0,5 ml, • intervāls līdz 2. devai 28 dienas; • intervāls 28 dienas līdz 3.devai; - Nuvaxovid, 3 devu kurss • 0,5 ml, • intervāls 21 diena līdz 2.devai; • intervāls 28 dienas līdz 3.devai. - Jcovden, 2 devu kurss • 0,5 ml, • intervāls 28 dienas līdz 2.devai • Personai jāsniedz informācija par balstvakcinācijas nepieciešamību pēc 8 nedēļām 2. Pielāgotās vakcīnas pēc IVP rekomendācijām - Comirnaty Original/Omicron BA.1, 3 devu kurss • 0,3 ml, • NAV JĀŠKAIDA, • intervāls līdz 2.devai - 21-28 dienas; • intervāls 28 dienas līdz 3.devai; - Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1, 3 devu kurss • 0,5 ml, • intervāls 28 dienas līdz 2.devai; • intervāls 28 dienas līdz 3.devai.

* Pēc pārslimošanas ar Covid-19 (pēc pirmajiem simptomiem vai pirmā pozitīva testa, ja slimība noritēja bez simptomiem) 1.poti var veikt pēc 30 dienām . Ja saslimst starp 1. un 2.poti, tad ievēro paredzēto intervālu līdz 2.devai vai pēc izolācijas beigām, kad ir uzlabojies personas veselības stāvoklis (lēmumu pieņem ārstniecības persona)

Balstvakcinācijas shēma

IVP rekomendē 2022. gada rudens sezonā balstvakcinācijā izmantot pielāgotās vakcīnas.

Vecuma grupa	5-11 gadi	12-17 gadi	18 gadi un vairāk
Balstvakcinācija* (2022. gada rudens sezona)			

Izmantojamās vakcīnas	Balstvakcinācija ieteicama tikai personām ar nopietnu imūnsupresiju Orģinālās vakcīnas - <i>Comirnaty</i> 10 µg (oranžs vāciņš) • 0,2 ml, • <u>IR JĀŠKAIDA</u> - <i>Spikevax</i> (no 6 gadiem) 0,25 ml.	1. Pielāgotās vakcīnas - <i>Comirnaty Original/Omicron BA.1</i> • 0,3 ml. • NAV JĀŠKAIDA; - <i>Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1</i> • 0,5 ml. 2. Orģinālās vakcīnas tikai TIKAI IZNĒMUMA GADĪJUMĀ** - <i>Comirnaty</i> • 0,3 ml, • <u>IR JĀŠKAIDA</u> - <i>Spikevax</i> (1 deva) 0,25 ml.	1. Pielāgotās vakcīnas - <i>Comirnaty Original/Omicron BA.1</i> 0,3 ml. • NAV JĀŠKAIDA; - <i>Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1</i> • 0,5 ml. 2. Orģinālās vakcīnas tikai TIKAI IZNĒMUMA GADĪJUMĀ** <i>Comirnaty</i> • 0,3 ml, • <u>IR JĀŠKAIDA;</u> - <i>Spikevax</i> (1 deva) 0,25 ml; - <i>Nuvaxovid</i> (1 deva) 0,5 ml; - <i>Jcovden</i> (1 deva) 0,5 ml.
Devu skaits	1 deva	1 deva	
Intervāls pēc iepriekšējas vakcinācijas	6 mēneši	3 mēneši – imūnsupresētām personām, iedzīvotājiem vecuma grupā 65+ 6 mēneši vai ilgāks laiks – pārējie iedzīvotāji, bet minimālais intervāls 3 mēneši	

* Pēc pārslimošanas ar Covid-19 (pēc pirmajiem simptomiem vai pirmā pozitīva testa, ja slimība noritēja bez simptomiem) balstvakcināciju var veikt ne agrāk kā pēc 3 mēnešiem, ieteicams pēc 4 - 6 mēnešiem

** ja vakcinējamā persona, neskatoties uz ārstniecības personas sniegtu skaidrojums par pielāgoto vakcīnu priekšrocībām, joprojām pastāv uz orģinālās vakcīnas izvēli, kā arī pēc argumentēta ārsta viedokļa.

Pielikums VII

Vakcinācijas manipulāciju ceļvedis 2022. gadam (no 01.09.2022)

Informācija par manipulāciju tarifu apmaksas nosacījumiem un pilns manipulāciju saraksts ir pieejams Nacionālā veselības dienesta tīmekļa vietnē

Kods	Manipulācijas nosaukums	Vakcinācijas pakalpojumu sniedzēju grupa			
		Ģimenes ārstu prakse			Vakcinācijas kabinets
		Pieaugušie	Bērni līdz 11 gadu vecumam	Seniori	
01018	Ārsta konsultācija pirms vakcinācijas. Nenorāda kopā ar manipulāciju 01061, 60443 un 60444	x			x
01019	Ārsta palīga vai vecmātes konsultācija pirms vakcinācijas	x			x
03081	Vakcīnas ievadīšana ādā, zemādā un muskuļi	x			x
60049	Individuālie aizsardzības līdzekļi Covid-19 vai gripas vakcinēšanai				x
03084	Adrenalīna (epinefrīna) (epinephrinum) 300 µg vai 150 µg injekcija ar pildspalvveida pilnšļirci	x	x	x	x
60059	Ārstniecības personas izbraukums COVID-19 vakcinēšanas nodrošināšanai pacienta dzīvesvietā			x	x
03097	Covid-19 balstvakcinācijas nodrošināšana ģimenes ārstu praksē pacientiem ar hroniskām saslimšanām, senioriem no 65 gadu vecuma un imūnsupresētām personām saskaņā ar Imunizācijas valsts padomes rekomendācijām			x	
01097	Piemaksa ģimenes ārstam par dokumentācijas un nosūtījuma sagatavošanu un personas pieteikšanu uz Covid-19 vakcinācijas veikšanu dienas stacionārā personām, kurām vakcinācija tiek veikta, ievērojot īpašu piesardzību	x	x	x	
01098	Piemaksa ģimenes ārstam par dokumentācijas un nosūtījuma sagatavošanu, kā arī personas pieteikšanu uz Covid-19 vakcinācijas konsīliju vai ārsta speciālista slēdzienu, ka vakcinācija ir atliekama	x	x	x	
01099	Ārstu konsīlijs (3 speciālisti) pacientam, kuram ir nepieciešams izvērtēt Covid-19 vakcināciju. Vienam pacientam vienu reizi norāda konsīlija vadītājs. Konsīlija rezultāts - vakcinācija nav kontrindicēta				
01100	Ārstu konsīlijs (3 speciālisti) pacientam, kuram ir nepieciešams izvērtēt Covid-19 vakcināciju. Vienam				

	pacientam vienu reizi norāda konsīlija vadītājs. Konsīlija rezultāts - vakcinācija ir kontrindicēta				
03118	Vakcinācija pret Covid-19 bērniem līdz 11 gadu vecumam (ieskaitot)		x		x
60560	Izbraukuma vakcinācija līdz 50 km vienā virzienā Covid-19 vakcinēšanai sociālās aprūpes centrā ar ārsta apskati pirms vakcinācijas			x	x
60561	Izbraukuma vakcinācija līdz 50 km vienā virzienā Covid-19 vakcinēšanai sociālās aprūpes centrā ar ārsta palīga apskati pirms vakcinācijas			x	x
60562	Izbraukuma vakcinācija attālumā no 51 km vienā virzienā Covid-19 vakcinēšanai sociālās aprūpes centrā ar ārsta apskati pirms vakcinācijas			x	x
60563	Izbraukuma vakcinācija attālumā no 51 km vienā virzienā Covid-19 vakcinēšanai sociālās aprūpes centrā ar ārsta palīga apskati pirms vakcinācijas			x	x
60564	Vakcinācijas fakta ievadīšana vienotajā veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas portālā. Norāda par Covid-19 un gripas vakcināciju	x	x	x	x
03240	Gripas vakcīnas ievadīšana muskulī gadījumā, ja vizītes laikā tiek veikta arī Covid-19 vakcinācija, tajā skaitā vakcinācijas fakta ievadīšana vienotajā veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas portālā	x		x	x